

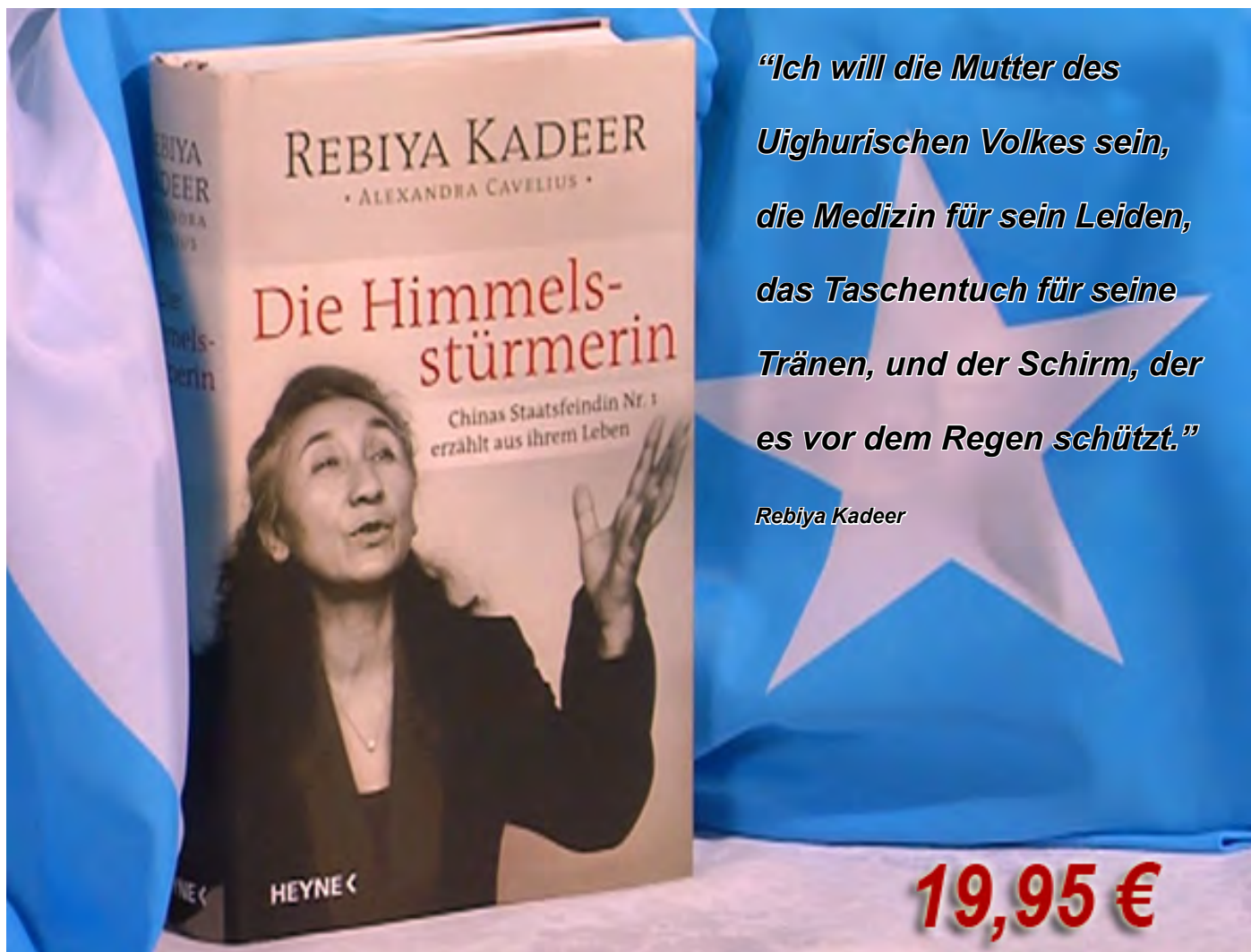
Dilde, fikirde, işte birlik

Bizim İller

- Doğu Türkistan
- Güney Azerbaycan
- 100 Yıldır kanayan yara "Kerkük"
- İdil-Ural'Dan Bir Portre: Ali Akış
- Dr. Mustafa Edige Kırmal

İslamın Türklerde yayılmasına vesile olan Abdulkerim Satuk Buğra Han'ın vatanı Doğu Türkistan'dır. Günümüzde yok olma tehlikesinde olan Doğu Türkistan'da dini ve milli baskılara maruz kalan mazlum müslüman Uygur Türkleri bu mübarek aylarda bütün İslam aleminden yardımlar ve dualar bekliyor.

“Ich will die Mutter des Uighurischen Volkes sein, die Medizin für sein Leiden, das Taschentuch für seine Tränen, und der Schirm, der es vor dem Regen schützt.”

Rebiya Kadeer

19,95 €

DIE HIMMELSTÜRMERIN REBIYA KADEER NOMINIERT FÜR DEN FRIEDENSNOBELPREIS.

Allein gegen eine Weltmacht: das mitreißende Schicksal einer mutigen Frau Rebiya Kadeer, Chinas bekannteste Menschenrechtlerin, war einst die reichste Frau im Reich der Mitte. Doch als sie begann, ihre politische Macht zu nutzen und sich für die Rechte ihres uigurischen Volksstammes, einer muslimischen Volksgruppe in China, einzusetzen, wurde sie zur meistgehassten Frau des Regimes: Fünf Jahre saß sie im Gefängnis und wurde Zeugin von Folter, Vergewaltigungen und Hinrichtungen. Ihr bewegtes Leben ist spannender als jeder Roman. Unermüdlich setzt sich Rebiya Kadeer für die Rechte ihrer Landsleute ein, die im Nordwesten Chinas von Peking friedlich ihre

religiösen, kulturellen und wirtschaftlichen Grundrechte einfordern. Doch das Regime kennt kein Erbarmen: Gegner werden gnadenlos verfolgt, gefoltert, getötet. Nachdem sich Menschenrechtsorganisationen aus der ganzen Welt für ihre Freilassung aus dem Gefängnis eingesetzt haben, lebt Rebiya Kadeer seit 2005 mit ihrem Mann in den USA. Fünf ihrer elf Kinder sind jedoch noch in China und werden als politisches Pfand für jede noch so kleine Äußerung ihrer Mutter bestraft. Vor diesem Hintergrund bekommt ihr Entschluss, zusammen mit Alexandra Cavelius ihre dramatische Lebensgeschichte zu veröffentlichen, enorme politische Sprengkraft und Brisanz.

SIE MÖCHTEN DAS BUCH “DIE HIMMELSTÜRMERIN” BESTELLEN? DANN RUFEN SIE UNTER DER TELEFONNUMMER : 0179-9662145 ODER SCHREIBEN SIE EINE EMAIL AN krakash_a@hotmail.com

Sahibi ve Yazı işleri müdürü
Doğu Türkistan Enformasyon Merkezi
adına
Başkan
Abdul Celil Karakaş
0179-9662145
Karakash_a@hotmail.com

Genel Yayın yönetmeni
Yıldıray Sarı
0178-1583145
yildiraysari01@hotmail.com

Yazı işleri Müdürü
Muammer Çetin
muammercetin77@hotmail.com

Sayfa Dizgi ve Grafikler
Samir Kehailia
s_kehailia@hotmail.com

Yazı Kurulu
Prof. Dr. Timur Kocaoglu
Yunus Zeyrek
Rafet Karanlık
AbdulCelil Karakaş
Hasan Yaşar Büyükdemir
Ferhat Muhammed
Zekeriyya Şahingöz
Temsilcilerimiz

Dortmund Abdullah Ersoy Tel: 0176 20 31 26 21
Giesen Rafet Karanlık Tel: 0163 2693907
Karlsruhe Cengiz Bilgiç Tel: 01637173338
Stuttgart Polat Öztürk Tel: 0172 7212321
Günzburg Yasin Oğuz Tel: 0163 9665251
Berlin Reyhan Oğul Tel: 0163 2617822
Duisburg Münir Yüksel Tel: 0172 6828179
Hamm Zafer Topak Tel: 01787 804232
Frankfurt Zekeriyya Şahingöz Tel: 0163 8609643
Bremen Celal Özpolat Tel: 0173 2386090
İsviçre Arıkan Tel: 0041 71 841 15 57
İsveç Abdureshid Tel: 0046 73 76 86 337
Brüksel Hasan Özdemir Tel: 0032 477580256

İçindekiler

Jenerik.....	01
Bizim iller'den.....	02
Başyazı.....	03
Doğu Türkistan.....	04-16
Güney Azerbaycan.....	17-19
Güney Türkistan.....	20-22
Türk Ata Spor.....	23-24
100 YILDIR KANAYAN YARA.....	25-29
Sarı Uygurlar.....	30-31
İdil-Ural'Dan Bir Portre: Ali Akiş.....	31-33
GEÇENİN EN KARANLIK ANI SABAHA EN YAKIN ANDIR.....	34
Vatanı beraber kazandık.....	35-36
Dr. Mustafa Edige Kırımal.....	37-40

**Yayınlanan yazıların
Sorumluluğu yazarına aittir.**

Bizim İller'den

Bizim İller dergisi Merkezi Münih'te bulunan Doğu Türkistan Enformasyon merkezine bağlı olarak 2.sayısı ile yeniden sizlerle birlikte.

*Bizim İller,
Siz değerli okuyucularına Bizim İllerden yani Türk Yurtlarından haber vermek, olan bitenden Türk insanının haberdar olması amacıyla büyük bir özveri ile hazırlanmaktadır.*

İkinci sayımızla birlikte içinde bulunduğumuz rahmet ve bereket ayı 11 ayın sultanı Ramazan ayının Türk-İslam dünyasında hayırlara vesile olmasını dilerken, şimdiden Mübarek Ramazan bayramınızı kutluyoruz tekrar tekrar kan ve gözyaşının hakim olduğu Türk İslam dünyasında hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Bizim İller yazı ailesi olarak Okuyucularımızı ve Turan Coğrafyası Türkistandaki tüm soydaşlarımızı selamlıyor.

Allaha emanet olunuz.

Abdulcelil Karakaş Doğu Türkistan Enformasyon Merkezi Başkanı

Doğu Türkistan Dünya Türklerinin ana yurdudur!
Doğu Türkistan büyük İslam dünyasının komünizme karşı ön cephesidir!

Doğu Türkistan Türk İslam mücadeleçilerinin çelik kalesidir ! Türk dünyasının kanayan yarasıdır!

Doğu Türkistan dünyayı yutmaya çalışan kızıl ejdere karşı durmadan mücadele eden ve davasından asla vazgeçmeyen kahramanların vatanıdır!
Bir gerçekte şuki, eger 25 Milyon Doğu Türkistan halkının bu kızıl canavara karşı dillere destan mücadelesi olmasaydı bir milyardan fazla nüfusa sahip Türk İslam dünyası bu kızıl ejderin acımasız pencesi altına düşmüş olurdu!
Bugün hiç bir Türk İslam devletinin komünist Çin ile

doğrudan komşu olmayışı tamamen Doğu Türkistan halkının yılmadan süre gelen daimi mücadelesinin, fedakarlığının sonucudur.

Bundan dolayı Türk İslam Aleminin 25 Milyon nüfusa sahip Doğu Türkistan halkına minnet ve şükran borcu vardır!

Ne yazık ki bugün Doğu Türkistan halkı ölüm kalım tehdidiyle karşı karşıya kalmaktadır. Çin yönetiminin 20 asırdan buyana aralıksız uyguladığı yağmalama, çinlileştirme, dinsizleştirme politikası sonucu, uygar müslümanların Milli ve Manevi değerleri tarihten buyana en ağır şekilde bozguna uğratılmakta tahrip edilmekte ve ciddi bir şekilde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Doğu Türkistandaki zulümlerin son bulması ancak Doğu Türkistanın bağımsızlığı ile olacaktır.

DOĞU TÜRKİSTANDA 1 MİLYON 290 BİN ÇİFTÇİNİN YILLIK GELİRİ 700 YUANIN (70 €) ALTINDA

altında olan çiftçilerin sayısı 1 milyon 290 bin olup, bu sayı tüm çiftçilerin yüzde 10.16'sını teşkil etmektedir.

Bunların 900 bini güney bölgelerdeki çiftçilerdir. Kaşgar, Atuş ve Hoten bölgelerindeki 800 bini aşan çiftçinin kişi başına düşen yıllık geliri 700 yuanın altında olup, bunlar tamamen Uygur çiftçilerinden ibarettir. Şu anda Doğu Türkistan nüfusunun yüzde 70'i köylü nüfus olup, Uygurların aşağı yukarı yüzde 85'i kırsal kesimlerde yaşamaktadır.

Bugün Doğu Türkistan'ın Uygurların yoğun olarak yaşadıkları güney bölgelerindeki yerli çiftçilerin yoksul kalmalarındaki temel nedenlerden biri ekin alanın az, iş gücünün fazla olmasıdır. Bir Uygur iş gücüne düşen ekin alanı 2 dönüm bile değildir. Bunun aksine, Doğu Türkistan'ın en verimli ekin alanlarını işgal eden Üretim-İmar Ordusu (Bing-tuan)'na mensup Çinliler ekin alanlarının fazla olması ve iş gücünün yetişmemesi nedeniyle iç bölgelerden iş gücü getirerek çalıştırmaktadırlar. Üretim-İmar Ordusu'na bağlı her Çinlinin kişi başına düşen ekin alanı yerli çiftçinininkine göre 20-30 kat daha fazladır.

DOĞU TÜRKİSTAN'IN DOĞAL ÇEVRESİ ALLAH'A EMANET

Doğu Türkistan doğal çevresinin güzelliğiyle dünyaya meşhurdur. Mesela yabani develerin yaşadıkları alan ve Tarım ilkel ormanlık alanı bakımından dünyada ilk sırayı alır. Doğa koruma bölgeleri içerisinde Çin'de ilk sırayı alanları da oldukça çoktur. Ama Doğu Türkistan'ın ekolojik çevresinin yıldan yıla kötüleştiği de bir gerçektir. Ekolojik çevrenin kirlenmesine her şeyden önce Çin yönetimi sebep olmuştur.

Çin yönetimi Doğu Türkistan'ın ekolojik çevresine yönelik "önce boz, sonra kur" politikası uygulamaktadır. Çin'de ilk doğa koruma bölgesi 1956 yılında tesis edilmiş idi. Doğu Türkistan'da ise doğa koruma bölgeleri Çin'den 24 sene sonra, yani 1980 yılından itibaren tesis edilmeye başladı. Şu ana kadar devlet düzeyinde koruma altına alınan bölge sayısı sekizdir. Çin yönetimi 1949 yılında Doğu Türkistan'ı işgal ettikten 1980 yılına kadar doğal çevreyi koruma alanında hiçbir önlem almadı ve Çinli göçmenlerinin Doğu

Komünist Çin yönetiminin Doğu Türkistan'da ekonomi alanında Çinli göçmenler ile yerlilere yönelik uyguladığı çifte standartlar nedeniyle iki taraf arasındaki uçurum korkutucu boyutlara ulaşmakta.

Çin'in resmi rakamlarına göre, şu anda Doğu Türkistan'da Üretim-İmar Ordusu (Bing-tuan)'na bağlı Çinli çiftçilerin kişi başına düşen yıllık geliri 5000 yuan iken, Uygurların yoğun yaşadıkları Kaşgar, Atuş ve Hoten bölgelerindeki 800 binden fazla çiftçinin kişi başına düşen yıllık geliri 960 yuanın altındadır.

Mesela "Xinjiang İktisat Gazetesi"nin 20 Haziran 2007 tarihli sayısındaki habere göre, 2006 yılının sonuna kadar Doğu Türkistan'da yıllık geliri 700 yuanın

Türkistan'ın doğal çevresini keyfince bozmalarına göz yumdu. 1964 yılından şimdiye kadar 40 defadan fazla nükleer deneme yaparak ekolojik dengenin bozulmasına neden oldu.

Çin mediasında şu anda Doğu Türkistan'daki nehir ve göllerin suyunun kurumakta olduğu, doğal orman ve yeşil alanların küçülmekte olduğu, kumlukları kontrol altına almak için hiçbir önlem alınmadığından her sene bir çok köyün kumlar altına kalmakta olduğu kaydedilmektedir. Kısacası, Doğu Türkistan'ın doğal çevresi Allah'a emanet.

UYGUR KIZLARINI ÇİN'E ZORLA NAKLETME POLİTİKASI

Çin yönetiminin Uygur çiftçi kızlarını çeşitli baskı ve tehditlerle Çin'in iç bölgelerine zorla götürüp çalıştırması yurtiçi ve yurtdışındaki Uygurların şiddetli protestolarına yol açmakta. Bu konu uluslar arası insan hakları örgütlerinin dikkatini çekmektedir. Çin yönetimi "Büyük kuzyeybatı bölgesini kalkındırma projesi"ni uygulamaya koyduktan bu yana, Uygurları asimilasyonla yok etme politikalarına ağırlık vermektedir. Çin yönetiminin Uygur gençlerinin Çin'in iç bölgelerine gidip çalışmalarını teşvik etmesindeki temel amacı da kalabalık Çin nüfusu içerisinde onların

milli gururunu, dini inancını zayıflatmak ve onlara yavaş yavaş Çin kültürünü benimsetmektir. Bu Uygur halkını Çinileştirme sürecini hızlandırmaktan başka bir şey değildir. Çin yönetimi Uygurların ve uluslar arası kamuoyunun itirazlarını hiçe sayarak bu tür uygulamalara devam etmektedir. Mesela "Xinjiang İktisat Gazetesi"nin haberine göre, 2006 yılında Çin'in iç bölgelerine nakledilen Uygur kızlarının sayısı 105 bin iken, 2007 yılının ilk 3 ayında bu sayı 100 bine ulaşmıştır. Çin yönetiminin hedefi ise bu sayıyı 1 milyona ulaştırmaktır.

Çin yönetimi Doğu Türkistan'dan Çin'in iç bölgelerine mecburi çalışmaya gönderilen Uygur köylü kızlarını sıkı

siyasi nezaret altına almak maksadıyla onları kanun elemanları ve hükümet yöneticileri eşliğinde gönderme yöntemini kullanmaktadır.

Şu anda Doğu Türkistan'ın güney bölgelerindeki 16 yaşın üzerinde kızı olan çiftçi ailelerinin hepsine bir kızını Çin'in iç bölgelerine çalışmaya gönderme zorunluluğu yüklenmiştir. Eğer hükümetin bu uygulamasına karşı gelenler varsa, ekonomik olarak ağır cezaya çarptırılmakta, memur ya da yönetici ise görevden uzaklaştırılmaktadır. Yurtiçinden gelen şikayetlerden öğrenildiğine göre, Çin iç bölgelerindeki fabrika ve şirketler "teknik ve mesleki

eğitim" adı altında Uygur kızlarını aylarca ücretsiz çalıştırıyorlarmış, günlük çalışma mesaisi 12 saatten fazla olup, Uygur işçilerine fabrika alanından dışarı çıkmalarına izin verilmiyormuş, bunlar sanki suçlular gibi nezaret altında tutuluyormuş. İç bölgelerdeki fabrika ve şirketlerin çeşitli bahanelerle sözleşmelere aykırı bir şekilde Uygur kızlarının ücretlerini kısıtlama hadisesi genel bir durum haline gelmiştir. Doğu Türkistan'a kaçmanın cezası ağır olduğundan, kızlar zavallı baba annelerine zahmet vermekten kaçınmak için dişlerini sıkarak çalışmak zorunda kalıyorlarmış.

AŞIRI CEZALAR

ETIC'in Doğu Türkistandan aldığı habere göre, şu anda Çin hükümetinin Uygurlara yönelik para cezası tedbiri öyle acımasız noktaya ulaşmış ki, sıradan olaylara kesilen para cezaları da Uygurların birkaç yıllık gelirini aşmaktadır. Mesela şu anda Çin hükümeti Doğu Türkistan'ın güney bölgelerinde başörtüsü takan hanımların yüzünü açma kampanyası başlatılmış olup, hükümetin talebini reddeden hanımlara 5000 yuan para cezası uygulanmaktadır. Çin hükümeti bütün köylerde özel olarak muhbir yerleştirip ev ev dolaşarak başörtüsü takan kadınları tespit etmeye başlamıştır. Güney bölgelerde başörtüsü takan hanımların hemen hemen hepsi köy hanımlarıdır. Bugün güneydeki Kaşgar, Atuş ve Hoten bölgelerinde çiftçilerin yıllık geliri ortalama ancak 1000 yuan civarında olup, Çin hükümetinin hanımlara uyguladığı para cezası bir Uygur çiftçisinin beş yıllık gelirine eşittir.

ÇİN YÖNETİMİNİN UYGURLARA YÖNELİK “PLANLI DOĞUM” POLİTİKASI

Uygurları kendi vatanlarında azınlık duruma düşürme ve yavaş yavaş onların soyunu kurutma amacı güden bu politikanın uygulamaya konulduğu 1988 yılından beri Doğu Türkistan halkı çeşitli yöntemlerle kendi itirazlarını ve buna karşı olduklarını ifade etmiş ve bu süreçte birkaç kere geniş çaplı halk isyanları meydana gelmiş olmasına rağmen, Çin yönetimi yerli halkın itirazını hiçbir zaman dikkate almamış ve “planlı doğum politikası”nı daha da sert bir şekilde uygulamıştır.

Çin hükümeti “Büyük kuzeybatı kalkındırma projesi” adı altında Doğu Türkistan başta olmak üzere azınlıklar bölgelerine çok sayıda Çinli göçmen nakletmekte, bu bölgelerin doğal kaynaklarını talan etmekte, azınlıklara da planlı doğum politikası uygulayarak bu milletlerin çoğalmalarını önlemekte ve bu suretle Çinli göçmenler için rahat zemin hazırlamaya çalışmaktadır. Çin’in resmi rakamlarına göre, şu an Doğu Türkistan’ın genel nüfusu 19,339,500 olup, Çin’de bir yılda artan nüfusa denk gelir. Bazı haberlere göre, Çin hükümeti yakın gelecekte Doğu Türkistan’a 100 milyon Çinli göçmeni yerleştirmeyi planlamakta ve “Büyük kuzeybatı kalkındıracağız” sloganı altında bu bölgede Çinli göçmenler için zemin hazırlamaya çalışmaktadır.

Çin yönetimi yıllardır Doğu Türkistan’da yerli halka yönelik planlı doğum politikası uygularken insanlık dışı yöntemleri kullanmakta, tıbbi personel ve tıbbi cihazların kalitesizliği ve standart dışı olması, ayrıca kötü koşullar

nedeniyle, zorla yaptırılan doğum kontrol ve kürtaj ameliyatları sırasında çok sayıda anne hayatını kaybetmektedir. Bu herkesçe bilinmektedir. Çin hükümetinin hiçbir tıbbi koşulları hazırlamadan Uygur kadınlarını zorla doğum kontrolüne ve kürtaj ameliyatına tabi tutmaları, Çin yönetiminin nazarında Uygur halkının hiçbir insani değeri olmadığını, siyasi hedefine ulaşmak için Uygur kadınlarının hayatıyla oynamakta olduğunu ispat etmektedir. Bazı gayri resmi rakamlara göre, Doğu Türkistan’da “planlı doğum” politikası uygulamaya konulduktan sonra 100 binden fazla Uygur kadını kürtaj ameliyatı sırasında ölmüştür. 5 milyon civarında bebek anne karnından zorla alınmıştır. 200 binden fazla yeni doğan bebek “plan dışında doğduğu” için hükümet tarafından zehirlenerek öldürülmüştür.

DOĞU TÜRKİSTAN'DA HAMİLE KADINLARIN VE BEBEKLERİN ÖLÜM ORANI KORKUTUCU BOYUTLARA ULAŞTI

 injiang Gazetesi'nin 13 Haziran tarihli sayısındaki haberine göre, Doğu Türkistan'da hamile kadınların ve yeni doğan bebeklerin ölüm oranı korkutucu boyutlarda olup, Çin hükümetinin bu konuyla ilgili istatistikleri Uygur anne ve çocuklarının çok büyük tehlike altında olduğunu ispatlamaktadır.

Yukarıdaki habere göre, Doğu Türkistan çapında yeni doğan bebeklerin ölüm oranı yüzde 55.5, beş yaşın altındaki çocukların ölüm oranı yüzde 65.4 olmuştur. Doğu Türkistan'da her 10 bin hamile kadının 160'tan fazlası ölmüştür. Doğu Türkistan'da hamile kadınların

sadece yüzde 56.6'sı hastanelerde yatırılmış, diğerleri kendi evlerinde ilkel bir şekilde doğum yaptırılmıştır. Şu anda Doğu Türkistan'da hamile kadınların ve bebeklerin ölüm oranı Uygur kadınları arasında daha yüksektir. Çünkü Uygur kadınlarının büyük bir kısmının sağlık sigortası bulunmamaktadır. Üstelik Uygurların iktisadi geliri Çinlilere göre çok düşük olduğundan, hamile Uygur kadınları hastane masraflarını karşılayamayınca, kendi evlerinde ebelerin yardımıyla doğum yapmaya mecbur olmaktadır. Aile koşulları kötü olduğu için, bebeklerin sağlam büyümeleri de zor olmaktadır.

Diğer taraftan, Çin yönetiminin 1964 yılından buyana Doğu Türkistan'da 40 defadan fazla nükleer bomba denemesi yapması da Uygurlar arasındaki düşük doğum oranının temel sebeplerinden biridir.

DİNSİZLEŞTİRME POLİTİKASI

1) Çin hükümeti yıllardır Doğu Türkistan'da normal dini eserlerin yayımlanmasını, dağıtılmasını ve yurtdışından girişini yasaklamakta, buna aykırı davrananları ağır şekilde cezalandırmakta ve bu suretle Uygur Müslümanlarının dini eserlerden yararlanmalarını engellemektedir. Mesela Çin hükümeti Uygur Müslümanlarının evlerini zorla arama, evde saklanan dini eserleri hükümete teslim etmek için belirli süre tanıma gibi faşist yöntemleri kullanmaktadır.

2) Komünist Çin hükümeti Doğu Türkistan'daki bütün dini okul ve kursları kapatmakta, buralarda okuyan talebe ve hocaları tutuklayıp hapsedmekte, Doğu Türkistan'da yüzyıllardır mevcut olan dini eğitim sistemini yok etmektedir.

3) Komünist Çin hükümeti Doğu Türkistan'ı işgal ettiği yarım asırdan buyana Doğu Türkistan'da mevcut olan binlerce dini alim ve ulemaların hemen hemen hepsini çeşitli suçlamalarla tutukladı, pek çok dini alim gizli bir şekilde öldürüldü.

4) Komünist Çin hükümeti Doğu Türkistan'da mevcut cami ve dini faaliyet alanlarını tamamen kontrol altına alarak buralarda komünist yönetime sadık, ama dinle ilgili hiçbir bilgisi olmayan cahil insanları imam ve müezzin olarak görevlendirmekte, bu kişileri Uygur cemaatine komünist ideolojisinin propagandasını yapmaya ve İslam dininin esaslarını çarpıtarak anlatmaya koymaktadır.

5) Doğu Türkistan'da mevcut dini faaliyet alanları ve dini anıtlar Çin yönetimi tarafından sistemli bir

azaltmaktadır.

6) Komünist Çin hükümeti Uygurların yurtdışında dini eğitim almalarını yasaklamakta, İslam ülkelerindeki üniversitelerde eğitim alarak dönen Uygurları sorgulamakta, bu okullardan mezun olanları işe almamakta, dışlamakta, onlara karşı siyasi darbe vurmakta, Uygurların İslam ülkelerinde ilim öğrenmelerini engellemekte. Son birkaç yıl içerisinde

komünist Çin hükümeti Pakistan, Mısır, Türkiye ve başka İslam ülkelerinde eğitim alarak dönen yüzlerce öğrenciyi tutuklayıp cezalandırmıştır. Bu nedenle şu anda İslam ülkelerinde eğitim almış Uygurlar memleketlerine dönmeden yabancı ülkelerde çaresiz dolaşmaktadırlar.

7) Komünist Çin yönetimi Doğu Türkistan'da sözde "Müstehcen eserlere ve dini eserlere darbe vurma kampanyası" adı altında Kur'an-ı

Çinli polisler Kuran-ı Kerim ve dini kitapları yakıyor

şekilde yok edilmektedir. Komünist Çin hükümeti iktidara geldikten sonra Doğu Türkistan'da hiçbir zaman camiler için yatırım yapmamıştır. Doğu Türkistan'da mevcut camilerin tümü yerli halk tarafından bağış toplama yoluyla yapılmıştır. Ama Çin hükümeti hemene hemen her sene çeşitli siyasi bahanelerle Uygur bölgesindeki mevcut camileri kapatmakta, yıkmakta ve hükümet kurumlarına dönüştürüp yavaş yavaş

Kerim ve Hadis Şerifleri de kap-sayan dini kitap ve eserleri Çinliler tarafından korsan olarak yayımlanan bazı müstehcen kitap-dergilerle birlikte imha etme hareketi yürütmektedir. Sadece bu sene Doğu Türkistan'da bir milyona yakın dini eser zorla toplatılıp yakılmıştır. Bunların yarısı Kur'an-ı Kerim ve Hadis Şeriflerdir.

YASADIŞI TUTUKLAMA

Çin hükümeti Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine yönelik yasadışı tutuklama ve cezalandırmalar artmaktadır. Mesela "Xinjiang Gazetesi"nin 13 Haziran tarihli haberine göre, bu sene Ocak ayından Mayıs ayına kadar olan süreçte Doğu Türkistan'daki çeşitli düzeydeki teftiş organları tarafından onaylanıp tutuklananların sayısı 7354 olup, bunların çoğu siyasi nedenlerle mahkum edilen Uygurlardır.

ÇİN CELLATLARI UYGUR MAHKUMLARININ ORGANLARINI ÇALMAKTA

“Almanya Frekansı” radyosunun haberine göre, Çin Sağlık Bakanlığı’nın bakan yardımcısı Huang Hao-fu “Uluslar arası Organ Nakli Tıbbi Toplantısı”nda yaptığı konuşmada hastanelerde hastalara nakledilen organların büyük bir kısmının idam cezasına çarptırılıp infaz edilen mahkumlara ait olduğunu itiraf etmiştir.

Çin’de şu anda idam cezasına çarptırılıp infaz edilenlerin sayısı dünyadaki başka ülkelerin toplam sayısından fazladır. Uluslar arası Af Örgütü’nün bildirdiğine göre, geçen sene Çin’de 1770 mahkum infaz edilmiştir. Ama Çin kanun organlarının tahminine göre, her yıl infaz edilen mahkumların sayısı 8-10 bin civarında imiş. Gerçi Doğu Türkistan’da mahkumların organlarını alıp satma olayının ne zaman başladığı belli değilse de, 90’lı yılların başlarından itibaren Urumçi’deki bazı hastanelerin idam cezasına çarptırılıp infaz edilen mahkumların böbrek gibi organlarını başka hastalara yüksek fiyattan naklettiği hakkında haberler yayılmıştı. Bugün bu hadise Çin’in iç bölgelerindeki gibi Doğu Türkistan’da da sıradan bir hadiseye dönüştü. Organlarını satanlar tamamen Çinli mahkumlardan oluşmaktadır.

Gerçi şu ana kadar Uygur siyasi mahkumlarının iç organlarının çalındığıyla ilgili delil olmasa da, idama çarptırılıp infaz edilen bazı Uygur siyasi mahkumlarının cesetlerinin bazı yerlerinin ameliyat edilip tekrar dikildiğiyle ilgili haberler toplumda yayılmaktadır.

ÇİN'İN İÇ BÖLGELERİNDEKİ UYGUR SOKAK ÇOCUKLARI

Çin'in iç bölgelerinde şaşkın dolaşan ve büyükler tarafından hırsızlığa zorlanan Uygur çocuklarının içler acısı kaderi yurtiçi ve yurtdışındaki Uygurların dikkatlerini çekmektedir.

Çin'in sayısal verilerinde, iç bölgelerdeki Uygur sokak çocuklarının genel sayısı 4000'den fazla gösteriliyorsa da, gerçek sayı bundan oldukça fazladır.

İç bölgelerdeki Uygur sokak çocuklarının hemen hemen hepsi evlerinden küçük yaşta ayrıldıkları için anne babalarını hatırlayamaz bir duruma gelmişlerdir. Bunların küçüğü üç yaşında, büyük 16 yaş civarındaymış. Çoğu öksüz çocuklarmış.

“Xinjiang Sosyal Bilimler Akedemisi”nin araştırmacısı Li Xioa-xian'in bildirdiğine göre, Uygur sokak çocuklarının bu kadar çoğalmasının temel sebepleri Doğu Türkistan'ın güney bölgelerindeki Uygurlar içerisinde işsizlik oranının yüksek, ekin alanının az, insanın kalabalık olmasıdır. Bu bölgelerdeki Uygurların hemen hemen hepsi yoksul olup bütün Doğu Türkistan'daki 35 yoksul ilçenin 23'ü güney bölgelerdedir.

DOĞU TÜRKİSTAN'IN GÜVENLİĞİNİ ÇİNLİ GÖÇMENLER BOZMAKTA

İzazı Uygur siyasi gözlemciler Doğu Türkistan'da Őu an da meydana gelmekte olan adam öldürme, soygun, tecavüz ve hırsızlık suçlarının büyük bir kısmını İmar-Üretim Ordusu (Bing-tuan)na mensup Çinliler tarafından işlendiğini, yerli kanun organlarının onları cezalandırma

yetkileri olmadığı için, bu Çinli suçluların İmar-Üretim Ordusu mahkemelerince sembolik bir biçimde cezalandırıldığını, bu nedenle İmar-Üretim Ordusu'na mensup Çinlilerin burunlarının gittikçe büyüme olduğunu ifade etmektedirler.

Çin yönetimi Doğu Türkistan'da kanuni organlarının bütün gücünü sözde "Milli ayrılıkçılar"a yönelttiği için, bunu fırsat bilen ve bu politikadan ilham alan Çinli göçmenler arasında suç işleme oranı artış göstermeye başlamıştır. Őu anda Doğu Türkistan'da adam öldürme, soygun, uyuşturucu kaçakçılığı, dolandırıcılık, sapıklık, bozukçuluk suçlarını işleyenlerin hemen hemen hepsi Çinli göçmenlerden ibarettir.

DOĞU TÜRKİSTAN'IN İPEK, SÜS TAŞI VE HALICILIK MERKEZİ HOTEN

Uygurların en yoğun olarak yerleştikleri Hoten bölgesi halkının çalışkanlığı, doğal zenginliklerin bolluğu ile tanınmış Doğu Türkistan'ın incilerinden biridir. Özellikle Hoten'in süs taşı, el yapımı yerli halıları ve atlas kumaşı dünyaya meşhurdur. Hükümetin istatistiklerinde Hoten'in el yapımı halıları Avrupa, Amerika kıtalarında, Hongkong ve Makaolarda satılmıştır.

Hoten ilinde ailelerin yüzde 80'inde halı dokuyormuş. Bunun dışında yine, Hoten'in tarım ve hayvancılık alanlarında da geliştiği bir gerçektir. Çin hükümeti tarafından verilen istatistiklere göre, bugün Hoten halkı ekonomik gelir ve yaşam standardı bakımından Doğu Türkistan'da birinci sıralarda yer almış olması lazımdı. Ancak gerçekler bunun aksini göstermektedir. Çünkü şu anda Hoten bölgesi sadece Doğu Türkistan, tüm Çin sınırları içerisinde en yoksul bölgelerin biridir. Yerli çiftçilerin yıllık kişi başına düşen geliri 1000 yuan bile değildir. Bunun nedeni odur ki, gerçi Hoten "Süs taşı krallığı", "Ünlü el halıları şehri" ve "Atlas kumaşı mekanı" ise de, yerli halk tarafından üretilen ürünlerin hepsi hükümet kurumları ve Çin'in iç bölgelerinden gelen kaçakçılar tarafından kontrol altına alınmıştır. Bunlar yerli halkın kanını emerek ürünlerini yok pahasına düşük fiyattan satın alarak zavallı Hoten halkına kâr bırakmamakta ve böylece yerli halkın iki yakası bir araya gelme mektedir. Hoten'de her sene çok sayıda Uygur genci memleketlerini terk ederek başka memleketlere gidip geçimini sağlamaya çalışmaktadır. Mesela "Hoten Haber Ağı"nın haberine göre, il, ilçe ve köy dereceli komünist gençlik kollarının yürüttüğü kampanyalarla sadece 2006 yılının sonbaharından

yıl sonuna kadar olan zaman zarfında Hoten sınırları içerisindeki yoksul çiftçilerin çocuklarından toplam 33,447 Uygur genci başka memleketlere çalışmaya gitmiştir. Bunların bir kısmı İmar-Üretim Ordusu (Bing-tuan)'nun çeşitli düzeydeki birliklerinde pamuk toplamış, diğer bir kısmı büyük şehirlerde gündelikçi olarak çeşitli fiziki işlerde çalışmıştır.

ÇİN'DEN DOĞU TÜRKİSTAN'A AKAN PAMUKÇU ÇİNLİLER

Doğu Türkistan'da Uygur çiftçileri ekin alanı yetişmediğinden dolayı başka memleketlere, hatta Çin'in iç bölgelerine iş aramaya gitmekten, Çin hükümetinin "pamuk toplama" adı altında milyonlarca Çinliyi Doğu Türkistan'a nakletmesi yerli halkın itirazına neden olmaktadır. Mesela "Xinjiang Halk Radyosu"nun 22 Ocak 2007 yılındaki haberine göre,

2006 yılında Urumçi Demir Yolları Müdürlüğü tarafından iç bölgelerden trenle nakledilen "pamukçu" Çinlilerin toplam sayısı 1 milyon civarında olup, onların birkaç ay içinde pamuk toplama işinde elde ettiği gelirin toplam miktarı en az 2 milyar yuane ulaşmış.

İç bölgelerden gelen "pamukçu" Çinliler geçen sene bir yıl içerisinde Doğu Türkistan'da pamuk toplamaya katılan kişilerin toplam sayısının yüzde 75'ini teşkil etmiştir. İç bölgelerden getirilen "İmar-Üretim Ordusu" (Bing-tuan)na paylaştırılan "pamukçu" Çinlilerden 420 bin kişi özel olarak İşçiler Sendikası'na kabul edilmiştir. 2006 yılında Doğu Türkistan'a "pamukçu" Çinlileri nakletmek için dokuz eyalete bağlı Demir Yolları Müdürlükleri toplam 271 defa özel tren seferleri düzenlemiştir. Çin'den getirilen bu pamukçu Çinlilerin iki ayda elde ettiği net geliri 2000 yuan olup, bu Uygur çiftçilerinin iki yıllık gelirine eşittir.

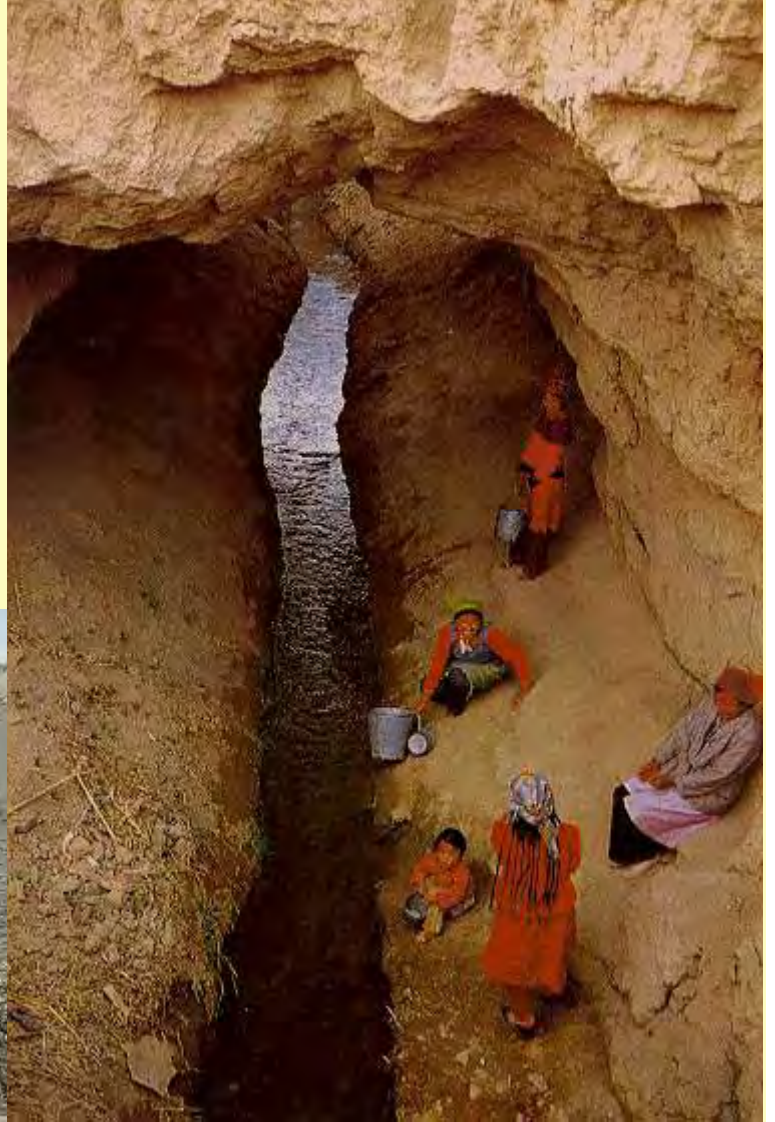

TURFAN OVASININ YAŞAM KAYNAĞI – KARİZ

Turfan ovasının yaşam kaynağı sayılan yer altı su kanalı kariz Uygur halkının akıl ve zekasının cevheri, ayrıca insanlığın önemli harikalarından biridir. Uygurların karizi insanlık tarihindeki ilk yer altı su kanalı olup binlerce yıllık tarihi vardır.

Turfan-Kumul ovasındaki karizlerin toplam uzunluğu 5000 km.den fazladır. Bu ovadaki tüm canlıların yaşamı bu karizlere bağlıdır.

Ama "Tiyanshan Tori" (Tanrıdağ Haber Ağı)ndaki bir habere göre, Kumul-Turfan ovasında nüfusun hızla artması, plansız kuyu kazılması, rastgele inşaat yapılması gibi nedenlerden dolayı son zamanlarda karizler ağır tahribata uğramıştır. Karizler kuruyup su yatakları azalmış ve acil önlem alınmasa vahim sonuçlar doğuracak hale gelmiştir.

TARIM PETROLÜ ÇİN'İN EN BÜYÜK HAYAT KAYNAĞI

Doğu Türkistan'daki büyük rezerve sahip Tarım petrol tesisinin Çin petrol sektörünün umudu hâline geldiği bildirildi.

Söz konusu habere göre, Tarım petrol tesisinin yıllık üretim miktarı 10 milyon tona ulaşmış olup, Çin'de üretim miktarı 10 milyon ton olan beş büyük petrol tesisinin biri hâline gelmiştir. Son istatistik rakamlara göre, şu anda Tarım ovasındaki petrol rezervi 16 milyar ton, doğalgaz rezervi bir trilyon metre küptür. Söz konusu habere göre, 1989 yılında Tarım petrol tesislerinde üretime başlandığı zaman, yıllık üretim miktarı sadece 3 milyon 390 bin ton olmuştur. Bugün Tarım ovasındaki doğalgazın yıllık üretim miktarı 12 milyar metre küp olup, Şanhay, Pekin gibi 34 büyük şehrin doğalgaz ihtiyacını karşılamaktadır.

ÇİN YÖNETİMİ DOĞU TÜRKİSTAN'IN HER YERİNİ ÇİN TARZI KAMERİYE VE HEYKELLERLE SÜSLEMekte

Çin yönetimi Doğu Türkistan'ı işgal ettikten bu yana, buradaki milli ve İslami mimariyi yıkıp yerine Çin tarzı kameriye ve ejderha heykellerini yapmaktadır.

Mesela Uygurların eski başkenti Kaşgar Uygur Türklerinin milli özelliklerini en mükemmel bir şekilde koruyan şehirlerin biri idi.

Ünlü Türk-İslam alimi Kaşgarlı Mahmud'un türbesi de Kaşgardadır.

Ama son yıllarda bu kadim şehirdeki milli tarzdaki mimarinin hepsi Çin yönetimi tarafından yıkılmıştır.

Çin komünistleri 60'lı yıllarda şehir merkezine Mao Ze-dong'un heykelini yaptırıp Uygur Müslümanlarını her gün bu heykelle saygıyla eğilmeye zorlaya gelmişti.

Gerçi 80'li yılların başından itibaren Çin'in iç bölgelerinde Mao Ze-dong heykelleri tamamen yıkılmış ise de, Çin yönetimi Kaşgar'daki Mao Ze-dong heykelini şimdiye kadar muhafaza edip Uygurları bu heykelle zorla taptırmaktadır.

P.Yorunqash

Sizde Doğu Türkistan'da Çocuk Okutun

Doğu Türkistan, Türk-İslam Ümmeti'nin unutulmuş topraklarından bir tanesidir. Bu unutulmuşluk Müslüman Doğu Türkistan halkının zalim Çin karşısında dayanmasını zorlaştırmaktadır.

İşgalin başladığı günden bu yana Doğu Türkistan halkına İslam dinini unutturmak için kafir Çinlilerin yapmadıkları baskı ve zulüm kalmamıştır. Tüm dini eğitim yasaklanmış, gizlice evlerde dini eğitim vermeye çalışanlar tutuklanarak hapse atılmış ve kahpe kurşunlarla şehit edilmişlerdir. Hatta bu zulüm o kadar ileri gitmiştir ki camilere girebilecek kişilerin kimler olduğunu dahi Çin Komünist Partisi belirlemiştir. Hotan'de bir caminin kapısına asılan tabelada ayne su ifadeler yer almaktadır:

"Aşağıdaki şahısların mescide girerek dini faaliyetler ile uğraşması men edilmiştir:

1. Komünist Parti üyeleri, İttifak (gençlik kuruluşu) üyeleri.
2. Devlet çalışanları, tatile çıkanlar, emekliye ayrılanlar.
3. 18 yaşından küçük olanlar.
4. Köy memurları (muhtar v.s.)
5. Hanımlar"

Evlerde dini eğitim verilmemesi içinde özellikle köylere Urumçi'den Komünist Parti'ye sıkı bir şekilde bağlı olan memurlar gönderilerek, evlere yerleştirilmek, evlerde ailenin bir ferdi gibi hiçbir iş yapmadan yaşamaktadırlar. Bu memurlar yaşadıkları ailenin ve komşuların dini eğitim verip vermediğini kontrol ederek üstlerine rapor etmektedirler.

Baskı ve zulmün bu kadar yoğun olduğu Doğu Türkistan'ın

aksine, Çin'in iç kesiminde yaşayan Çinli Müslümanlar Doğu Türkistan'a nispeten daha iyi durumdadırlar. Doğu Türkistan'da eğitim alma imkanı bulamayan gençlerimizden 20 tanesini geçtığımız Nisan ayından beri gizlice Çinli Müslümanların yanında dini eğitime başlattık. Ancak şartlar zor... Maddi imkansızlıklar bu son derece gerekli ve Doğu Türkistan Müslümanlığının devamı için hayati önem taşıyan eğitimi devam ettirmemizi imkansız hale getiriyor. Öğrenci başına aylık 50 € civarında olan masrafı karşılamamız dahi maddi olarak bizi çok zorluyor. Gerek Türk gerekse diğer milletlerden olan ve tüm dünya çapında eğitim kurumları bulunan cemaatler ise resmi yollardan eğitim kurumu kurmaya çalıştıkları için başarısız oluyorlar. Bu yüzden dini eğitim faaliyetlerimizi gizlice sürdürmek zorundayız. Siz Müslümanlardan, en azından bir öğrencimizin aylık masraflarını karşılayabilmek için gerekli 50 € burs istiyoruz. Bu burs ile öğrencimizin tüm kira, yemek, yol masrafları karşılanmış olacak. Bir ayda verdiginiz sigara parasının bir kısmını dahi tasarruf ederek bu bursu verebilirsiniz. Bu zor zamanımızda bizleri yalnız bırakmayacağınıza imanımız tamdır. Saygılarımla

Abdulcelil Karakas

Doğu Türkistan Enformasyon Merkezi Başkanı

Tel.0179-9662145

Bank: Postbank Nürnberg

Konto: 501 99 88 58

BLZ: 760 100 85

DOĞU TÜRKİSTANDAKİ ÇİNLİ MUHBİRLER

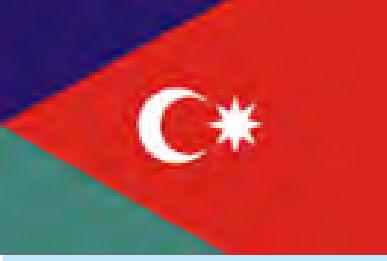

Çin hükümeti Uygur Türklerine yönelik nezareti güçlendirmek için Uygurların yoğun olarak yaşadıkları bölgelerin hepsinde özel olarak yerli kızılardan oluşan muhbir ekibi kurmuştur. Hükümetten yüksek maaş alan bu ekip elemanlarının hemen hemen hepsi ayyaş, uyuşturucu bağımlısı, imansız, vicdansız, şerefsiz serseriler olup, onların görevi siyasi bakımından hükümetin gözüne batan gururlu Uygurların, imanlı kişilerin faaliyetlerini gözleyip hükümete rapor vermektir. Onlar yine Cuma günlerinde kimlerin cumaya gittiklerini, ramazanda kimlerin oruç tuttuklarını, hükümet memurları arasında kimlerin namaz kılmakta olduklarını hükümete rapor etmektedirler. Ayrıca Uygur siyasi kaçaklarının izini sürmek ve bununla ilgili hükümete bilgi sağlamak da bu muhbirlerin temel görevidir. Bu muhbir ekibi Uygurların yaşadıkları bütün mahallelerde tesis edilmiş olup, onların istediği zaman adam tutuklama, hapse atma ve dövme yetkisi bulunmaktadır.

ÇİN HÜKÜMETİNİN "ÜÇ TÜRLÜ GÜÇLER" DEDIĞİ KİMLERDİR?

Sözde "Büyük kuzeybatı kalkındırma projesi" yürürlüğe girdikten sonra, Çin yönetimi "Xinjiang'ın güvenliğini ve milletlerin birlik beraberliğini tehdit eden ve bozanlar üç çeşit güçlerdir" safsatasını ortaya koymakta ve Doğu Türkistan'daki bütün kanun kurum kuruluşları esas gücünü "üç çeşit güçler"e darbe vurmaya yöneltmektedir. Çin medyası da Çin yönetiminin söz konusu sloganına uyumlu bir şekilde iç ve dışta propaganda yürütmektedir. O zaman Çin'in "üç çeşit güçler" dediği kimlerdir?. Bu yönetimin nazarındaki "üç çeşit güçler" kendilerinin insan hak ve hukukunu, ayrıca, Çin'in kendi anayasasında ve Çin tarafından ilan edilen "Milli bölgesel otonomi kanunu"nda vurgulanmış milli, dini, siyasi, iktisadi hak ve hukuklarını talep eden ve Çin yönetiminin müstemele politikasına karşı çıkan Doğu Türkistan halkıdır.

Çin kanun organları son yıldır bütün gücünü Uygurların milli hareketlerini bastırmaya yönelttiği için, Doğu Türkistan'daki Çinli göçmenler arasında adam öldürme, soygun, dolandırıcılık, hırsızlık, uyuşturucu kaçakçılığı, zimmet ve rüşvet gibi suçlar hızla artmış ve Çinli göçmenler Doğu Türkistan'ın istikrarını ve kamu güvenliğini tehdit eden en temel unsur hâline gelmiştir. Bu nokta sadece Uygurlar tarafında değil, yurtdışındaki Çinli demokratlar tarafından da devamlı vurgulanmaktadır.

BABEK KALESİ YÜRÜYÜŞÜ VE GÜNEY AZERBAJYAN ÖZGÜRLÜK HAREKATI

Babek ÖZTÜRK

Son zamanlarda Azerbaycan literatüründe en çok kullanılan kavramlardan birisi BABEK kalsidir. Hemen hemen herkes, her hangi bir konuda konuşurken BABEK kalesi kurultayı atıfta bulunmaktadır. Genelde de, herkes BABEK kalesi kurultayını farklı bir boyutta ve farklı bir tarafına vurgu yapmaktadır. Bu yazıda BABEK kalesinin Güney Azerbaycan'da etkisi ele alınmıştır. BABEK hakkında genel bilgiler ve Kale hareketinin, Güney Azerbaycan ulusal şuurunun gelişimindeki etkileri anlatılmaktadır.

BABEK KİMDİR

Arap halifesi olan Memun zamanında Azerbaycan'da Araplarına hakimiyetine karşı direniş hareketinin baş- lideridir. Babek'in kişiliği ve çocukluk çağındaki yaşamından ciddi bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak doğruya yakın bir bilgi gençlikte çobanlık yaptığını savunmaktadır. Herhalde gençliğinin karanlık olduğuna rağmen Hurremiler hareketinin

lideri olan Cavidan'ın özgüvenini kazanarak kendini geliştirmeyi başlatmıştır. Cavidan'ın ölümünden sonra Hurremiler, Cavidan'ın ruhunun onda cisimlendiğini inanarak başkanları yapmışlardır. Babek 816. yılı itibarıyla Arap istilacılar aleyhine isyan ederek direniş hareketini başlatarak, 23 yıl 2 halifeye saltanatlarını kaybetme korkusunu yaşattı. Hareket Arap egemenliğini karşı koyulan bir Azerbaycan Türkü olan Babek'in önderliğinde dünyayı değiştirmeye yönelmiş geniş kapsamlı toplumsal ve siyasi özgürlükçü bir harekettir. Babek hareketi İslam dinine karşı kovma mücadelesi olmadan, Arap ve faşist Abbasi halifelik zihniyete karşı koyan ve yönelen devrimci ve Milli şuurun göstergesidir. Babek hareketi içinde değişik inanç ve hatta halk toplulukları da bulunsaydı bile sonuç itibarıyla Azerbaycan Türk Harekatı niteliği taşımaktadır. Babek'in dini inancı hakkında Tabri[1] "**Babek bir zamanlar İslam dinini kabul etmiştir ve kendi ismini 'de peygamber efendimizin türünü olan Hasan ismine değiştirmiştir**" diye söz ediyor. Masuudi Mürevvücul[2] mezhep eserinde "**Babek'in adı hasan idi, hasan Cavidan öldükten**

sonra el tarafından BAY BEY görevi verilip, onlara liderlik etmiştir. Hurremiler ve Babek'in Müslüman olduğu hakta faktörler çoktur, ancak Hurremiler ve Babek hareketinin esas amacı vatanları Azerbaycan'ı Arap istilasından çıkarmak idi" Diyor. Güney Azerbaycan'ın Bezz kalesinde istihkam kurmuş olan Babek uzun süre Halifenin gönderdiği birlikleri püskürtüp ve nüfus alanını genişletti. Peş peşe Bağdat'tan gönderilen baskıcı birlikler kale ayağında çöküyorlardı. Mamundan sonra Halifeliye gelen Mutasım (833-844), mani inançlı, kendisinde Türk olan Teberistan prensi Afşin'i güçlü ve eksiksiz donatılmış bir büyük ordunun başına geçirerek 835'te Bezz kalesine doğru isyanı bastırmaya memur etti. Afşin çok güçlü kumandan olduğu halde ve aynı zamanda sürekli Bağdat'tan takviye olduğu bin bir hilelerle 2 yıl kanlı savaştan sonra Babek'i esir aldı.

Böylece tarih tekrarlanarak baskıcı, işgalci yönetim yanında olan bir Türk, karşı tarafta vatan, Millet ve ulusu için savaşan bir Türk karşısına çıkarak başka bir millet ve ezen ulus uğrunda birbirini ile savaştılar.

Afşin Babeki Samarra'ya götürdü. Arap halifesi Babek'den önünde eğilip af dilemesini istemiştir. Babek kabul etmemiştir. Halife ayaklarının kesilmesini emir etmiştir. Babek kırmızı kanını yüzüne sürmüştür. Mutesim neden öyle yaptığını sorduğunda " Kendi kanımla boyuyorum ki, kan kaybında yüzümün ararmaya başladığı görüldüğünde, senden korktuğumu sanmasınlar" diye yanıtlamıştır.

Güney Azerbaycan Özgürlük Harekatı

Dünyada soğuk savaşın bitiminden sonra başlayan ulusal Mili şuurun gelişimi ile beraber İran coğrafyasında bulunan Güney Azerbaycan bölgesinde Milli medeni hareketi tam anlamında siyasi ve özgürlük anlamları çerçevesinde şekillendi. 1989-1997 yılları arasında Güney Azerbaycan'da filizlenen bu kıvılcım Azerbaycanlılık ve Türklük Kimliği altında kendini yetiştirerek geliştirdi. 1997'den sonra Güney Azerbaycan Özgürlükçü hareketi öğrenci liderliği altında siyasal anlamda toplumun tabanına gireye başladı. Güney Azerbaycan da Milli hareket kendini bir teşkilat veya grup çatısı altında kurmadan, esnek bir yapıda hükümetin hassasiyetlerini üzerine çekmeden toplumu yönetmeye başladı. Mütakil Azerbaycan iddiası ile yaşayan ve dünyasını değiştiren büyük önder rahmetlik Ebülfez Elçibeyin önderliğinde yürütülen Güney

Azerbaycan Özgürlük kampanyası dünya arenasında, Güney Azerbaycan'ın tanıtılmasında ve Güney Azerbaycan'da Milli Medeni söyleyişlerin Milli Özgürlük Harekata çevrilmesi yönünde en etkin rol oynadığı çok belirgin halde hissedilmektedir.

Güney Azerbaycan'da Milli Özgürlük Hareketin kavramı ve olgusunun böylesine olumlu nitelik taşımasının genel olarak üç nedeni olmuştur.

Birincisi, genellikle Azerbaycan'da Türkçülük ve Milliyetçilik karşıtı olan sol (Komünist) ve Siyasal İslam(Şii)'nin seferberlik gücüne sahip olan ve toplumu merkeze bağlayan ideolojilerinin çöküşü,[3]

İkincisi, tüm dünyada yaygın olan ve teknolojik ilerleme, bilgilerin hızlı yayılması küresel bilgi bombardımanının altında bulunan İran ve Güney Azerbaycan toplumu Kuzey Azerbaycan'da ve Dünyada yaşayan Güney Azerbaycanlıların özellikle milli kimlik arayışlarını görüp, Güney Azerbaycan'da yerel ve milli değerlerin güçlenmesi ve genişlemesine sebep olması.

Üçüncüsü, Türk Cumhuriyetlerin kurulması ve bölgede artan Türkçülük hareketi, Kuzey Azerbaycan Cumhuriyetinin kurulması. Getirdiğimiz nedenlerden dolayı Güney Azerbaycan'da özellikle, bu harekete liderlik yapan öğrenciler içinde siyasi önceliklerini değiştirmiştir. Bu dönemde ulusal şuurun gelişimi özellikle 1995 yılı Tebriz seçimleri Güney Azerbaycan Türkünün kimlik meselesinin ön plana çıkışı ve İran'da yaşayan diğer toplumlardan seflerinin ayrılışı belirleyici bir faktör olarak kendini göstermiştir. Başka bir değişle 1989'dan öğrenci komutasında başlayan Güney Azerbaycan Milli Medeni Harekatı, çok az bir zamanda 1997'den sonra farklı bir alanda ve tam anlamda siyasal bir çekim merkezine çevrilerek Güney Azerbaycan Milli Özgürlük Harekatına çevrilmiştir.

Babek Kalesini Güney Azerbaycan Özgürlük Harekatına Etkileri

Milli hakları elde edinme mücadelesi süreciyle birlikte Güney Azerbaycan, yıllık Babek Kalesi yürüyüşlerinin etkisini hissetmeye başlamıştır. Günümüzde Güney Azerbaycan'da milli haklar söyleyişleri, Azerbaycan-Türk kimliği ve hatta bağımsızlık mücadelesi dönemi İran'dan kopma talepleriyle beraber Kuzey Azerbaycan ile bütünleşme isteklerinin başladığı bir dönem olmuştur. Buna paralel olarak Kuzey Azerbaycan'ın bağımsızlığından sonra bu söylem giderek yaygınlaşmaya başlamıştır.

Güney Azerbaycan'da Türklerin kimlik ve milli medeni hakları dönüm noktası olan ve en önemli göstergesi Babek kalesi yürüyüşü olmuştur. İlk başta bu öze dönüş tören rahmetlik tarihçi Prof. Dr. Zehtabi ve bir grup öğrenci arkadaşları ile planlanan küçük çapta tören, geçtikçe güç merkezi ve rejime karşı koyma törene çevrilmiştir.

1999 yılı itibariyle 4-5 temmuz günü gerçekleşmiş olan bu törende yüz binlerce insanın bir arada olmasıyla siyasal içerikli, şiir ve musikili bir şölen olarak yapılmaktadır. Kale'de yapılan konuşmalar ve yayımlanan bildirilerde İran ve Güney Azerbaycan'da eşi benzeri olmayan en uygar sivil ve demokratik itiraz hareketi olduğu vurgulamaktadır.

Babek kalesi, kavram olarak bir halkın 23 yıl savunma ve mücadelesinin göstergesidir 1200 yıl bundan önce kavram ve mahiyet olarak "savunma" ve "direniş" sözcüklerini, günümüzde de aynı anlamda Babek kalasında yaşatılmaktadır. Güney Azerbaycan Türkü belleğine giren bu tarihsel kimlik arayışı, öze dönüş ve mücadele kavramları ile birlikte yüce ve dayanıklı Babek kalesinde gösterilmektedir.

Kostav Lubun " Tarihi olaylar çok nadir halde tekrarlar ve tekrarlanmasının nedeni de o toplumun tarihi hafızasında duygudan güçlü bir nesne yoktur" diyor. Güney Azerbaycan'da Milli Özgürlük Hareketinin tekrarlanmasına bir neden gerekmektedir. Ancak bu tekrarlanmamaya da ortam yaranmalıdır, Babek kalesi törenleri hareketin milli medeni basamağından, siyasal ve toplumun tabanına geçiş ortamını sağlayan en önemli faktör olmuştur. Babek kalesi yıllar boyu Güney Azerbaycan Türkünün literatüründe filizlenen İranlılık, yerine Azerbaycan-Türk kimliği olgusunu empoze etmektedir.

Eğer geçmişte Babek ve silah arkadaşları 23 yıl Arap istismarcılar karşısında direnmişlerdir, bu gün Güney Azerbaycan Türkü Babek kalesi yürüyüşüyle Fars faşistlerin asimilasyon politikalarına karşı direnişini göstermektedir.

Güney Azerbaycan Milli Harekatı'nın büyümesi, öğrenci ve aydın ortamlarından toplumun tabanına inmesinde en etkili rol oynayan olay Babek kalesi törenleri olmuştur. Tabandaki Milli Medeni arayışların, siyasal dinamizme dönüşü güç merkezleri ve şahısların istismarından çıkmış, çok farklı bir zemine kaymıştır. Nitekim günümüzde Güney Azerbaycan'da Özgürlüğü ve bağımsızlığı söylemi başat söylem anlamına gelmiştir. Babek kalesi yürüyüşü potansiyel olarak Güney Azerbaycan siyasal sürecinin ana dinamizmin teşkil etmektedir. Diğer bir değişle son zamanlarda dünya, Güney Azerbaycan'ın Özgürlük Harekatını Babek kalesi törenlerinde takip etmektedir.

Sonuç

Genel olarak değerlendirmek gerekirse, 1999'dan başlayan Babek kalesi törenleri ciddi anlamda Güney Azerbaycan Özgürlük Harekatında etkili olmuştur. 1999'dan beri devam eden bu demokratik ve sivil itiraz, hareketi milli medeni kavramlardan, direkt siyasal kavramlara kaydırmıştır. Babek kalesi İranlılık kimliğini zayıflaması, Azerbaycan – Türk kimliklerinin güçlenmesi ve aynı zamanda hareketin genişlemesinde en etkin rol oynamıştır. Başka bir değişle Babek kalesi yürüyüşü mahiyet bakımdan dünya kamuoyunun dikkatini üzerine çekmesiyle beraber dünya siyasi merkezlerinin dikkat noktasına çevrilmiştir.

[1] Azerbaycan Tarixi, Baku, Azer yayın evi, 1994, s.161.

[2] Dr. Gulam Hüseyin YUSİFİ, Yadaştahyi der zemneye ferheng ve tarix, Tahrin, Soxen yayınevi, 1992, s.142

[3] Arif keskin, İranlılık Paradigmasının Çöküşü ve Güney Azerbaycan Milli Hareketinin Yükselişi, Stratejik Analiz, Aylık uluslar arası ilişkiler dergisi, ;Cilt:4, Sayı :47, Mart 2004.

Dr.çöhreqanlı: Tepeden , dirnaqa milletçi olmalıyıq.

**Güney Azerbaycan'ın Karadağ bölgesinde Türk ayaklanmasına
"Haray Haray Men Türkem"**

**Haykiran Kahramanlarımızın Mahkeme kararı açıklandı:
Karadağın Eher kentinin 102 numaralı Mahkeme Kararı
(Tarih: 03.09.2007)**

1. Afşin Bazaz: 6 ay hapis 70 kırbaç.
 2. Kerim Karger: 6 ay hapis 70 kırbaç.
 3. Murtuz Şükri: 6 ay hapis 70 kırbaç.
 4. Ayvaz Hasanpur: 6 ay hapis 70 kırbaç.
 5. Ferhat Haydari: 6 ay hapis 70 kırbaç.
 6. Nuşirvan Tahmasib: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 7. Ramin Bahşi: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 8. Ramin Elgami: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 9. Hasan Seferniya: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 10. Vahid Berziger: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 11. Mehrdad Haydarpur: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 12. Muhammed Caferi: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 13. Mehdi Süleymani: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 14. Perviz Bakiri: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 15. Celal İsfendiyari: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 16. Ebulfezl Ased zade: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 17. Nar Akşi: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 18. Rıza Selmanzade: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 19. Ebulfezl Muhammedi: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 20. Rıza Süleymani: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 21. Perviz Gani: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 22. İbrahim Zülfi: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 23. Umut Seyfi: 6 ay hapis 50 kırbaç.
 24. Mucteba Camlu: 6 ay hapis 50 kırbaç.
- Araz dergisi-www.arazdergisi.org

Güney Türkistan

Güney Türkistan bayrağı

Türkistan'ın güneyi

Güney Türkistan (Cenubi Türkistan, Afgan Türkistan) coğrafik bir bölgenin adıdır. Türkistan coğrafyasının bir parçasıdır ve Türkistan'ın güneyinde yer almaktadır, aynı zamanda Afganistan devletine bağlıdır ve Afganistan'nin kuzeyindedir. Güney Türkistan'ın başkenti Mezar-i Şerif'tir. Güney Türkistan'ın kuzeyinde Batı Türkistan, (kuzeybatıda Türkmenistan devleti kuzeyde Özbekistan devleti ve Tacikistan devleti) kuzeydoğuda Doğu Türkistan (Uygur özerk bölgesi) yer almaktadır. Afganistan'ın komşuları ise doğu ve güneyinde Pakistan batısında ise İran'dır.

Mezar-i Şerif

Afganistan'ın etnik haritası

Afganistan'daki milletler

Afganistan bir devlet ismidir, bir millet adı değildir. Afganistan'da yaşayan bütün milletler Türk kültüründen çok etkilenmişlerdir, bunun sebebi ise Afganistan devleti kurulmadan evvel, bu topraklarda asırlardır Türk hakimiyetinin sürmüş olmasıdır. Afganistan'da toplam 31 milyon insan yaşamaktadır. Afganistan mozaiki şu şekilde oluşmaktadır: Peşturlar (40%), Tacikler (27%), Türklere (15%), Hazaralar (9%), Aymaklar (4%) ve diğer 60 çeşit azınlık (5%). Yabancı etnologlar Aymakların ve Hazaraların kökenlerinin Moğollara, Türklere ve Taciklere dayandığını yazmaktadırlar. Bunlar ise kendilerini Moğol asıllı olarak görmektedirler. Dilleri Dariceye yakındır, ve az da olsa Moğolca ve Türkçe içermektedir.

Güney Türkistan Türkleri

Güney Türkistan Türklerinin toplam sayısı 4.498.950 olarak tahmin edilmektedir ve bunların büyük bir çoğunluğu Güney Türkistan'da yaşamaktadır.

1.) Bu nüfusta en önemli yeri Özbek Türkleri (3.826.200) teşkil etmektedir. Yaşadıkları yerler ise Faryab, Cozcan, Belh, Kunduz, Tahhar, Bağlan, Semangan, Saripul, Badgiz, Banyan, Badahşan, Herat , Kabil ve Gazni vilayetleridir.

2.) İkinci sırada ise Türkmen Türkleri (650.000) yer almaktadır. Yaşadıkları yerler ise Faryab, Badgiz, Cozcan, Belh, Herat, Kunduz, Tahhar, Bağlan,

Özbek Türkü ve Türkmen atı

Semangan, Saripul, Kabil ve Nimruz vilayetleridir.
3.) Avşar (Kızılbaş) Türklerinin (12.000) yaşadıkları yerler ise Kabul, Herat ve Hazaracat vilayetleridir.
4.) Uygur Türkleri (3.900) ise dağınık bir hâlde yaşamaktalar.
5.) Kazak Türklerinin (3.000) yaşadıkları yer ise Mezar-i Şerif, Kunduz, Tahhar vilayetleridir.
6.) Karakalpak Türkleri de (2.600) dağınık bir halde yaşamaktalar.
7.) Kırgız Türklerinin (750) yaşadıkları yer ise Vahan vilayetidir.
8.) Tatar Türkleri (500) ise dağınık bir hâlde yaşamaktalar.

Afganistan devletinin tarihi

1747 yılından önce tarih kitapları Afganistan ismiyle bir yer ya da bir devlet kaydetmemektedir. Nadir Şah'ın (Avşar Türkü) vefat etmesiyle 1747 yılında Türklerin hakimiyetinin son bulması ile birlikte bölge Peştü ve Taciklerin kontrolüne geçti ve o zamandan günümüze kadar Peştü veya Tacik hükümdarları asimilasyon (Türkleri eritme) politikaları uygulamışlardır. Güney Türkistan'a başka milletleri yerleştirmişlerdir; resmi dairelerde Türkçe konuşmak yasaklanmıştır; Türkçe kullananlar aşağılanmıştır; Türk kültürü ve insanlarına ikinci sınıf muamelesi yapılmıştır ;Türk tarihi inkar edilmiş ve her tür zulüm yapılmıştır. Bu haksızlığa dayanamayan Türkler zaman zaman baş kaldırmışlardır ve bunun neticesinde katliamlara uğramışlardır .

- Ahmad Han Durani(Peştü) Afganistan devletinin temelini atmıştır.
- Afganistan (Özbek Hanlıkları desteği ile) -İngiliz savaşı(1839-1842)
- Afganistan devleti kuruldu ve resmi olarak tanındı (1919).
- Afganistan Türkiye dostluk anlaşması (1921)
- Komünizmin yayılması (1978).
- Hafizullah Emin (Tacik) binlerce aydını (özellikle Türkleri)hapishanelere atmıştır ve toplu katliamlar uygulamıştır.
- Kızıl Rus ordusunun Afganistan'a girmesi 1979 (Rus-Afganistan savaşının başlangıcı).
- Kızıl ordu askeri Afganistan'ı terk etti (1988).
- Necip (Peştü) Güney Türkistan'ın ayaklanması ile devrildi (1992).
- Güney Türkistan Türk yönetimi Afganistan'da kısa zaman içinde inanılmaz bir şekilde kalkındı.
- Talibanlar (Peştü) peş peşe Türk komutanlarını şehit etti ve bazı Türk komutanlarını satın almışlardı.
- Taliban komutanları Türklerin namusunu lekeledi, aydınlar katledildi, okullar yakıldı.
- El kaide terörist örgütleri ve Talibanlar (Peştü),Türkleri her türlü işkenceye tabi tutuyordu.
- Komünizme karşılık veren General DOSTUM Güney Türkistan'ı terörist El kaide ve Talibanlardan kurtarmıştır.
- General DOSTUM'un Cumhurbaşkanı seçimine katılması ve üçüncü olması 260 yıldan aradan sonra Güney Türkistan Türkleri için bir umut kaynağı olmuştur.

Güney Türkistan Türk Tarihi

Ebu topraklarda Türklerin varlığı binlerce yıl öncesine dayanmaktadır ve bu topraklar nice Türk Devletlerine, Beyliklerine, Hanlıklarına ve Hakanlıklarına diyar olmuştur. Bunlardan bazıları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır: Masagetler, Partlar(Arsaklar), Toharlar, Sakalar,

Kuşan Devleti, Akhun Hakanlığı, Göktürk Hakanlığı, Gazne Hakanlığı, Selçuklu Hakanlığı, Harzemşah Hakanlığı, Cengiz han Moğol-Türk Hakanlığı, Emir Timur Hakanlığı, Babür Hakanlığı, Buhara Hanlığı, Avşar Devleti .

Özgür Türk Devleti Güney Türkistan

Son zamanlarda milli kimlik güçlenmektedir ve bağımsızlık yanlılarının ç o ğ a l m a s ı n a rağmen, Güney Türkistan özgür devlet,muhtar cumhuriyet veya özerk bir bölge olamamıştır ve hatta Güney Türkistan'ın ve Özbekistan'ın birleşmesini isteyenler çok azdır.

Türk Devleti Güney Türkistan

Dostum milli kiyafetnen

Raşid Dostum

Eraşid Dostum Özbek Türküdür ve Güney Türkistan Türklerinin başıdır. Kendisi kumandandır ve aynı zamanda siyasetçidir. Amerikanın Afganistan'a girmesiyle birlikte NATO askerleri de Talibanlara (çoğunlukla Peştü) karşı harekette bulunmuşlardır. Şu an Güney Türkistan'da Alman askeri birliği bulunmaktadır. Güney Türkistan her açıdan olumlu gelişmelere sahne olurken, Taciklerin,Peştuların ve başka milletlerin yaşadığı yerlerde Taliban ve El kaide halen terör eylemleri gerçekleştirmektedir.

Dostum ve Özbek Türkleri

Güney Türkistan İçin olumlu gelişmeler

-Kabil'de yapılan yeni anayasadaki maddelerde Özbek Türkçesi ve Türkmen Türkçesi Güney Türkistan'da üçüncü resmi dil olarak tanınmıştır. -Özbek Türkçesinde ve Türkmen Türkçesiyle eğitim veren okullar açılmıştır. -Filmler, videolar, müzikler, kitaplar ve Türk kültürünün gelişmesini sağlayan diğer nesnelere Özbekistan'dan (Özbek Türkçesi) ve Doğu Türkistan'dan (Uygur Türkçesi) buraya

geliyor ve Türk kültürünün güçlenmesinde önemli katkılar sağlıyor, alış veriş vasıtasıyla da Güney Türkistan'ın Türk dünyasıyla ilişkileri artmaktadır -Kullanılan yazı ise Arap alfabesidir, ama son zamanlarda ise İngilizce öğrenenlerin sayısı artmasından dolayı Latin alfabesini okuyup yazabilenlerin sayısı da gittikçe artmaktadır. Bu gelişmeler Türk dünyasının kullandığı ortak Latin alfabesine geçme işini daha da kolaylaştırmaya yardımcı olacaktır.

Türk kültürü

Türklerin birinci gelir kaynağı asırlardan beri ata mesleği olan halı dokumaktır. Afgan halısı diye bilinen halılar aslında Özbek Türklerinin ya da Türkmen Türklerinin icraatı olan halılardır ama maalesef dünya ticaretinde bu halılardan en fazla Farslılar para kazanmaktadır. Türkmen atları dünyada güzellikleri ve hızları ile ün salmıştır. Uğlak (Türklerin geleneksel atlı sporu) bütün Afganistan'da oynanır ve doğal olarak Türk sporcular bu oyunun tabii galibidirler.

Özbek Türkleri uğlak oynuyor

www.junbish.org (NIMA)

Oktar

Türk Ata Sporları Güreş

Güreş

Güreş bir Türk ve dünyanın bilinen ilk sporudur.

Güreş Sözü

Karahanlı Hakanlığında Kaşgarlı Mahmut tarafından Uygur Türkçesi ile yazılmış olan "Divan-ü Lügat'it Türk" de "kür+eş" şeklinde kullanılmıştır.

Bugün Türk boylarının kullandığı şekil ise şu biçimdedir:

Türkiye Türkleri "güreş", Azerbaycan Türkleri "güleş", Türkmen Türkleri "göreş", Uygur, Özbek, Gagauz Türkleri "küreş", Tatar Türkleri "küreş/köraş", Başkir Türkleri "köraş", Saka, Tuva ve Hakas Türkleri ise "küraş"; Kazak Türkleri "küres", Kırgız Türkleri "küröş" diyorlar, ancak anlamı lehçeye göre deyişe biliyor, ortak anlamı mücadeledir.

Güreş (Küreş) kelimesinin etimolojik anlamı

"Kür"= "Erkek Arslan" (yürek, güç, yiğit, sarsılmaz, soğukkanlı ve savaş) anlamını taşır.

"eş"=aynısı, benzeri, onun gibi ve yoldaş anlamını taşır .

"Küreş" in felsefesi "mücadeledir".

Alp ve Pehlivan sözü

Türk destanlarında "Alp" ve "Pehlivan" sözcüğü güreşenler, güreşi bilenler için kullanılmaktadır.

Güreşin Tarihi

Türkistan'daki insanların taş ve demir devrinde de güreştiklerine dair belgeler ortaya çıkarılmış bulunmaktadır. Vücut kültürü ile ilgili faaliyetleri, hemen hemen bütün uygarlıkların beşiği sayılabilecek olan Türkistan coğrafi bölümlerinde bulmak mümkündür.

Sümerler

Türklerin Ataları Sümerler M.Ö. 5000 yıllarında Türkistan'dan göç ederek aşağı Mezopotamya'ya gelip ilk uygarlığı kuranlar olarak bilinirler. Günümüze kadar gelen belgelerden anlaşıldığına göre Sümer'ler eski bir güreş türünde de başarılı idiler. M.Ö.2600 yıllarına ait bir tapınağın kazılarında ele geçen bronz bir eserde iki

Gilgamesh güreşiyor

atletin karşılıklı olarak birbirlerini kispetlerinden tuttıkları ve yenişmeye çalıştıkları açıkça görülmektedir. Sümerlerin ulusal kahramanı **Gilgamesh** ile ilgili M.Ö.2000 yıllarında Sümerce olarak yazılan destanın orijinali ele geçmiştir bulunmaktadır, bu da güreş hakkında Türklerin ve hatta insanlığın ilk yazılı belgeleridir. (1)

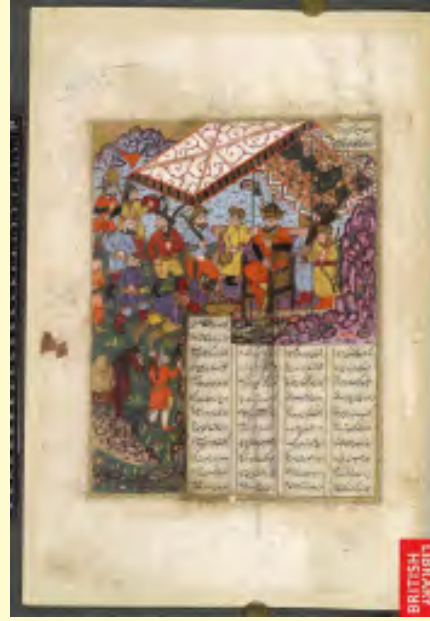
Tur-Sakalar(Etrüskler)

Sakaların bir kolu da Tur-Sakalar'dır. Bir rivayete göre Romalılar güreşi Tur-Sakalardan öğrenmişlerdir. Yunanlılar da Tur-Saka güreşinden faydalanmışlardır. Güreşin Avrupa'ya yayılışı Etrüsklerden başlamıştır. (3).

Tur-Sakaların güreşi

Çin kaynaklarında (M.Ö. 2. yüzyıl) Hunların yaptıkları güreşle ilgili bilgilere rastlanmaktadır.

Sakalar (İskitler)

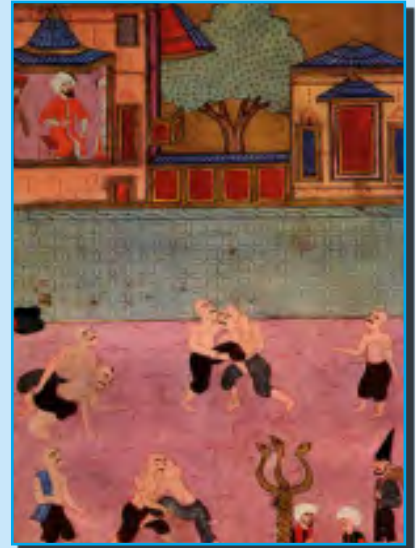
Saka Türklerin'de de güreş yapıldığı bilinmektedir. Farslıların "Şehname" adlı eserinde Sakalar (Turanlıların) ve Alp Er Tunga (Efrasiyab) güreş yaptıklarından bahsedilmektedir. Sakalara ait bir kemikten avadanlık üzerine işlenen güreşçi figürü görmek mümkündür. (2)

Şehnamedeki Alp Er Tunga

Osmanlı Hakanlığı

Büyük Osmanlının bütün bölgelerinde güreş, başlıca spor olmuştur, ve yağlı güreş geleneğini Türkler bu zamandan itibaren yaşamaya ve yaymaya başlamışlardır. Güreşi bilen bütün milletler güreşi Türklerden öğrenmişlerdir.

15 asrın nakışı (minyatür)

Bugünkü Türk dünyasında güreş

Bugüne kadar her Türk boyu Ata sporü güreşü canlı olarak yaşatmışlardır, hatta olimpiyatlarda madalya kazananların çoğu Türk boylarındandır. Maalesef bunların bir kısmı Türk Devletleri için güreşemiyor. Dünya'da bugün yaklaşık 200 çeşit güreş türü vardır.

Geleneksel Türk güreşleri

Karakucak güreşü: Türklerin öz be öz milli güreşidir. Türkistan'dan kaynaklanan bu güreş türünde bugüne kadar görüntü ve kurallarda çok az değişim olmuştur. Karakucak başka deyişle "serbest güreşdir". Türkiye'de bu tür karşılaşmalar "Harman Güreşü" şeklinde de bilinmektedir.

Aba güreşü: Türk Dünyasında çok yaygındır ve mesela judo aba güreşine çok benzer.

Yağlı güreş: Yağlı güreş karakucak güreşin formüle edilmiş şeklidir.

Şalvar güreşü: Güreşçilerin geniş şalvar giyip belden yukarısı çıplak olarak yaptıkları güreş şeklidir.

Türkmen Türklerin güreşü

Türkiye Türklerin yağlı güreşü

Tatar Türklerin güreşü

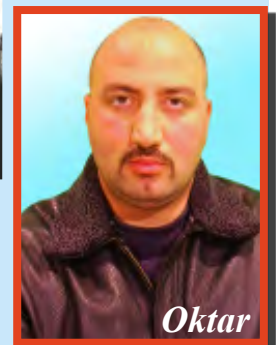
Olimpik Güreş Çeşitleri

a) **Greko-Romen** güreş stiline ancak belden yukarisından tutularak oyun yapılabilir. Ayakla oyun yapılmaz ve rakibin hücumu engellenmez. Bu stil Avrupa ülkelerinde yaygındır. Ve Tur-Sakalara (Etrüsklere) dayanmaktadır.

b) **Serbest güreş** stiline ayaklar dahil vücudun her yerile oyun tatbik edilir. Bu güreş stili geleneksel Türk güreşine benzediğinden dolayı Türk dünyasında daha yaygındır. Ve "Karakucak güreşine" dayanmaktadır.

(1) Prof. Dr. Osman Nedim Tuna, Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN, Fr. Hemmel, Sümerleri tamamiyle Türk kavmi olarak kabul etmektedirler. Prof. Hamit Zübeyir Koşay ise Sümer dilinin bugünkü Türkçeye hayret uyandıracak kadar benzediğini göstermiştir.
(2) Gaza Nagy, Dr. Baymirza Hayit, Doç. Dr. Anıl Çeçen, Sakaları Türk kavmi olarak kabul etmektedirler.
(3) Kâzım MirŞan 'nin Etrüsk yazıtlarının erken Türkçe olduğunu kabul etmiştir. Tahir Türkan, Prof. Taylor, Vahilhem Brainshtain Etrüskleri Türk sayar.

Oktar

100 YILDIR KANAYAN YARA

2007 KERKUK YILI

Hazırlayan: Evren Özgür DÜZGÜN

BARZANİDEN YENİ BİR YUMURTA ! : "KERKÜK KÜRT ŞEHRİDİR.. TÜRKLERDEN KORKMUYORUZ"

Cumhuriyeti aleyhine söz etmediğinden dolayı sıkılan kurşunların Türkiye'nin kargaşasız ortamını bulandırmak ve ilgileri bir nebze olsun başka yönlere çekmek maksadıyla sıkıldığını belirtmişler ve Dink'in sözlerinde ve yaşamında samimi olduğunu anlatmışlardı bu sözlere kısmen katılıyorum sonuçta o bir solcu ve solcularla yatıp kalkan biriydi kaldı ki Türk topraklarında yaşayıp ta Türk olduğunu söyleyebilen pek az Ermeniye rastlarız. Ancak bu suikast arkasında bir çok sırları da taşıyor ve akılları bulandıran bir çok soru cevapsız kalmakla karşı karşıya... Bakınız dünya bu olaya kilitlenmişti ve Türkiye'ye akıl veren, eleştiren bir sürü gazete ile karşılaşmıştık. Başlıklarda "Türkiye geçmişiyile yüzleşsin", diyeni de vardı, Türki-yenin AB çabalarının sona ereceğini belirtende var. Türkiye bu olayda suçsuz ve böyle bir olay sonucunda bir çok saldırıya maruz kaldığı için de şanssız diyorum. Başta Sayın Başbakan Tayyip ERDOĞAN'ın ve diğer siyasilerin bu olayı kullanarak oy kaygısına düşmesi de ayrı bir düşünce konusu... Siz oy kaygısına düşeceğine bu suikastın sır perdesini aralayın ve devlete zarar vermeye çalışan Hırant Dink suikastini gerçekleştiren güç çevrelerini etkisiz hale getirin de oy verme işini işte o zaman halka bırakın, halk herkese müstehakını verir bundan emin olun...

Biz gelelelim asıl konumuza Oy kaygısı başların belası demekten de kendimi alamıyorum oysa bugüne kadar Irak'ta yayınlanan bütün istatistikî bilgiler, Bağdattaki baskıcı rejimin asimilasyonist politikası gereğince gerçek dışı rakamlardan meydana gelmiş olup, Irak'ta yaşayan Türkler 2lik bir oranla gösterilmiştir. İşte asıl üzerine gidilmesi gereken konulardan birisi de budur Irak'ta yaşayan Türkmen varlığının gerçek nüfusunu Dünyaya ve en önemlisi ABD'ye kabul ettirmek zaten ABD'ye kabul ettirirseniz Talabani ve Barzaniyede kabul ettirirsiniz çünkü Talabani her ne kadar İrana, Suriyeye ziyaretler gerçekleştirip samimi bir dostluk havası veriyorsa da arkasında bulunan Barzani ile birlikte hedef şaşırtıyorlar. Onlar ABD oyuncağı oldukları izlenimini ortadan kaldırma maksadıyla yapılmış ziyaretlerdir. İşte burada önemli bir konu daha ortaya çıkıyor belki çokları habersizdir diye belirtme ihtiyacı duyuyorum Avrupa Birliği rüyasının nasıl bir fiyasko olduğunu alenen açığa vurmak açısından

önemlidir Brüksel sonuç bildirisinden haberiniz varsa bilirsiniz; sonuç bildirisinde dikkatimi çeken bir madde de 23. madde olmuştur biraz ilgilendim ve gerçeği gözlerimle gördüm diyorki; Madde: 23.."müzakerelerin yalnız Türkiyeyle değil, diğer devletlerle de yapılabileceğini... Müzakereler sırasında Türkiye birkaç devlete bölünürse

Türkmenler, Irak'a büyük topluluklar halinde hicret etmişlerdir. Bu hicret, Horasan'a vali olarak gelen "Übeydullah Bin Ziyat" döneminde yani hicri 54 yılında gerçekleşmiştir. Übeydullah Bir Zayid, Türkmenlerden 2000 okçu ve savaşçı seçip Irak'a göndererek Basra'da yerleşmelerini sağlamıştır. Yazılı belgeler Übeydullah Bin Ziyat'ın bu savaşçıları Basra'daki Irak limanına yapılan dış saldırılara karşı koymak ve Yemen'de isyan eden oymakları bastırmak için kullandığını belirtirler. Bu Türkmenler, Araplarla karışıp Kuran-ı Kerim'in dili olan Arapçayı öğrenmiş ve Allah'ın rızası için İslam düşmanları ile savaşmayı sürdürmüşlerdir.

Bir çok Türkmen kardeşimizin zulüm yaşadığı, birçoklarının hayatını kaybettiği, binbir türlü sorunla karşı karşıya kalan ve büyük haksızlıklara uğrayan Irak Türkmenleri bugünlerde daha büyük sorunlarla karşı karşıya !.. evet onlar bugün topraklarından koparılıyor sonuçsuz ve amaçsız bir savaşın ortasında endişeleriyle yaşamaya devam ediyorlar. Irak'ta iki kişiliksiz liderin aleni bir şekilde hedef aldığı Türkmen kardeşlerimize maalesef Türkiye resmi makamlarından pek fazla aldırış edilmiyor, gerçi mecliste gizli oturumla gündeme getirilmiş konular var

ancak bunlarda siyasi oy kapma mücadelesinden fazla öteye gitmemektedir, aynen Hırant DINK suikastinde olduğu gibi oy kapma kaygılarıyla hareket edilmektedir. Sözü gelmişken herkes bir yorumla Dink olayına yaklaşmıştı, tabiki bir çok milliyetçi yazar Hırant Dink'in yaklaşımlarında samimi olduğu ve hiç bir zaman Türkiye

veya güneydoğu bölgesinde bir Kürt devleti kurularsa, yeni bir karara gerek olmaksızın onlarla da müzakere yapılacağına... ve dehşete düştüm Türkiye Cumhuriyeti yetkilileri böyle maddelerden halkı neden haberdar etmez ve neden etrafında yaşanan olaylara bu kadar ilgisiz kalır diye düşündüm çünkü bu maddenin büyük ucu bize diğer uçları ise başta Kerkük, Musul, Erbil ve Süleymaniye'de yaşayan Türkmenlere dokunuyor yani adamların işi gücü Türklerle uğraşmak ve asırlardan bu yana gelen düşmanlıklarının sonucunu alarak Türkleri esir millet haline getirerek yoketmek. Siyasilerimizin oy kaygısı değil de başka kaygıları olduğunu anlamamak için bilmek gerekir şöyle bir düşünün eli kanlı PKK terör örgütü ABD tarafından besleniyor bu gün gibi ortada bir gerçek, ABD Ortadoğu da BOP denilen bir harita hayali içerisinde ve bunu gerçekleştirmek için çok yol katetti, ABD halkı yaşananlara pek fazla kulak asmıyor çünkü ABD yetkilileri tarafından onlarda fazla bilgilendirilmiyor, bilgileri varsa bile yeteri kadar kozlarının olduğunu sanmıyorum. Burada Türkiye yetkili makamlarına oy sağlayacak çok konudan bir ikisini söyleyiveriyim Musul ve Kerkükün aslında Türkiye Cumhuriyeti toprağı olduğu tapularla ortada yani kanıtı ! Osmanlı Devleti belirli bir süreliğine İngiltereye kiraya vermişti, yapılacak iş bunu belirterek Musul ve Kerkükü anavatan topraklarına katmak, bu topraklar dışında kalan Türkmenler var ise mutlaka var onları da sağlam maddelerle güvence altına almak yani ABDnin BOP rüyasını Türkiye lehine çevirerek gerçek adaleti sağlamak. Diğer bir husus ise İmralıda beslenen katilin bir an önce asılarak idam edilmesi. İşte sadece bunların gerçekleştirdiği taktirde söyleyin bakalım hangi halk Tayyipe ya da bunları gerçekleştiren bir siyasiye oy vermez?

kendi açımdan söyleyeyim ben hemen oyumu veririm. Arapların en baskıcı rejimi olan Saddam Rejiminin Türkmenler üzerinde yaptığı eziyetlerin Saddam Hüseyinin nasıl bir lider olduğunu ortaya çıkarması ve çoklarının kafasında oluşan bazı yanlış izlenimleri ortadan kaldırmak için önemlidir. İşte SADDAM Rejiminin Türkmen bilançosu :

Birçok yerleşim yerinin Türkçe olan adları Arapçayla değiştirilmiştir.Devrim Komuta Konseyinin 29 Ocak 1976 tarih ve 41 nolu kararı ile Türkmenlerin yaşadığı Kerkük ilinin adı Al-Tamim olarak değiştirilmiş ve en büyük ilçesi olan Tuzhurmatu, Saddamın doğum yeri olan Tikrite bağlanmıştır.20 Ekim 1981de 1391 nolu karar ile Türkmenlerin Güney illerine tehcir edilmeleri kararlaştırılmıştır. Bu karar, son aylarda Kerkükte yeniden uygulanmaya konulmuştur. 27.09.1984 tarihinde 1081 nolu karar ile Türkmenlerin arazilerinin istimlak edilerek güneyden getirilen Araplara dağıtılması sağlanmıştır.Yine aynı konseyin 8 Nisan 1984 tarih ve 418 sayılı kararı ve 11 Eylül

1989 tarih ve 434 sayılı kararı ile Kerkükte Türkmenlerin gayrimenkul satın almaları yasaklanmıştır.Binlerce Türkmen, Irak yönetiminin insanlık dışı uygulamalarına maruz kalmıştır. Irak yönetiminin ırkçı ve insanlık dışı uygulamalarının en açık örneği, Saddam kuvvetlerinin 31.08.1996da KDP'nin daveti üzerine Erbil'e yaptığı baskın sırasında yaşanmıştır. Irak kuvvetleri ve güvenlik birimlerinin, Türkmen okullarına, kültür merkezlerine düzenlediği baskınlar sırasında 34 Türkmen öldürülmüş veya tutuklanmıştır. Tutukluların akıbeti hakkında bugüne kadar aileleri ve Türkmen cephesi sağlıklı bir bilgi elde edememiştir. Konu, BM İnsan Hakları Komisyonunun (A/51/496/add.18 Kasım 1996) raporunda tescil edilmiştir.Ülkede Türkmen varlığını yok etmek için uygulanan yoğun asimilasyon politikaları son zamanlarda etnik temizlik boyutuna varmıştır. Kerkükten uzaklaştırılan Türkmenlerin sayısı 2002 yılında 1000 aileyi aşmıştır.

"Hep kabul ettiğimiz esaslardan birisi ve belki birincisi olan hudut meselesi tayin ve tespit edilirken, hudud-u millimiz, İskenderun'un cenubundan (güneyinden) geçer, şarka doğru uzanarak Musul'u, Süleymaniye'yi, Kerkük'ü ihtiva eder. İşte hudud-u millimiz budur dedik!" M.Kemal ATATÜRK

Bunların yerine Arap aileler yerleştirilmiştir. Türkmenleri göç ettirmek ve yerlerine Arapları yerleştirme politikası çok eski bir politikadır ve Irak yönetimi tarafından yıllarca sistematik olarak yürütülmüştür. Türkmenleri hedef alan diğer uygulamaların başlıcalarını sıralamak gerekirse:

- Türkmenlerin kendi dilleri ile eğitim yapmaları yasaklanmıştır.
 - Resmi dairelerde bile aralarında ana dilleri ile konuşmaları yasaktır.
 - Türkmenlere gayrimenkul alım-satımı yasaklanmıştır.
 - Her türlü ticari aracın alım-satımı yasaklanmıştır.
 - Mahalle, köy ve şehirlerin Türkçe adları değiştirilmiştir.
 - Kerkük başta olmak üzere Türkmenlere ait verimli tarım arazileri, yönetim tarafından istila edilerek yönetime yakın kişilere dağıtılmıştır.
 - Türkmen bölgelerinde, camilerde Türkmençe vaaz ve hutbe verilmesi yasaklanmıştır.
- Ve en acısı da nedir biliyormusunuz kendi öz toprağından sürülen bu kardeşlerimize sahip çıkamıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti olarak onlara bir

vatandaşlığı bile çok görüyoruz, sadece benim tanıdığım bir kaç Türkmen arkadaşım var Türkiye cumhuriyeti tarafından vatandaşlık istekleri kabul edilmemiş olan burada küçük bir virgül koyarak söyleme gereği duyuyorum vatandaşlık hakkı verilen Türkmen kardeşlerimizde yok değil ama yapılan çalışmalar aşırı derece de yetersiz kalıyor...

KERKÜK KALESİ

Demişti ki Türkmenlere yapılan zulümlerden dolayı; bak biz sesimizi yükselttik izlenimi vermeye çalışan hükümet bunu eline yüzüne buluşturuyor ve maalesef elle tutulur bir ortadoğu projesi olmadığı içinde Amerika ne derse o yönde çalışmalarını sürdürüyor. Bugüne kadar unutulmuş ya da ilgilenilmeyen Kerkük kısacası Irak Türkmenleriyle bugünden sonra ilgilenmeli ve hatta Atatürkün vasiyeti doğrultusunda Türk şehirlerini anavatanına katmalıyız. Saddam Hüseyin döneminde yapılan zulümler şimdi yerini Amerikan destekli merkezi Irak hükümetinin baskılarına bıraktı artık Kerkük başta olmak üzere bu diyarlarda Kürt Federasyonu ve federasyondan sonra da sözde Kürt devleti kurulacak evet amaç bu...

İngiliz İhtilali sırasında Erbilin siyasi valisi olan W. R. Hay, bölge hakkında yazdığı bir kitapta şöyle demektedir: "Belli bir şerit üzerinde bazı şehirler vardır. Bu şehirlerde yerleşik vatandaşlar Türkçe konuşurlar. Bu şerit, çoğunluğu Kürt olan bölgeyle çoğunluğu Arap olan bölgeyi birbirinden ayırır. Kerkük, Türklerin yoğun olduğu merkezdir. I. Dünya Savaşından önce nüfusu 30.000 idi. Şehrin etrafında da Türkçe konuşulan birçok köy vardır."

Musul ve Kerkükte zengin petrol yatakları olmasaydı gerçekten kimse gözünü buralara dikmezdi.

Türkmenlerin yerleştiği bölgeler Irakın kuzeyinin dağlık alanları ile orta ve güney bölgeleri arasındadır. Türkmenlerin yaşadıkları bölge, kuzey doğudan güney batıya kadar bir şerit şeklinde Irakın kuzey batısındaki Telaferden güney doğusundaki Mendiliye kadar uzanmaktadır. En önemli bölgeler de şunlardır:

1- Kerkük: Kerkük şehri, Türkmenlerin en önemli yerleşim yeri olmasının yanısıra onların sembolü durumundadır. Dünyanın en önemli ansiklopedik kaynaklarının başında gelen Encyclopedia Britannica, Kerkükü tarif ederken "şehrin nüfusu Türkmen, Arap ve Kürt soyundan insanlardan oluşur" demektedir. Bunu kabul etmelerine karşılık politikaları tamamen zıt yöndedir.

Kerkük tarihte Kerhine ve Kerhine adlarıyla da anılmıştır. İslam tarihine de Hicretin 5. yüzyılında girmiştir. Kerkük" adı ise Türkmenlerin Irakta kurduğu Karakoyunlu Devleti

döneminde, başka bir deyişle Hicretin 7. yüzyılında tanınmıştır.

2- Erbil: Erbil şehri Türkmenlerin eski yerleşim merkezlerinden biridir. Irakın kuzeyinde bulunan Erbil, kuzeyden Türkiye ve doğudan da İran ile sınırlıdır. Erbil şehri altın çağını 1190-1223 yılları arasında Sultan Muzafferettin Kukebri döneminde yaşamıştır. 1438 yılında da Türkmenlerin kurduğu Karakoyunlu Devletinin yönetimine girmiştir. Türkmen-

ler sayı olarak Erbilde çoğunlukta olmalarına rağmen şehrin etrafındaki Kürt köylerinden göçler nedeniyle zamanla ikinci duruma düşmüşlerdir.

Tarik her gerçeği ortaya çıkarması bakımından önemlidir. tarih bilginiz zayıf olursa ne tür bilgiye sahip olacağınızıda bilemezsiniz. buradan sonuçla Irakta Türkmenlerin bulunduğu şehirler tarihi kanıtlarıyla beraber Türk yurdu deriz hem de altını çizerek, üstüne basa basa...

3- Selahattin: 1976 yılına kadar kentte Türkmenlerin varlığının bulunmadığı söylenmektedir. Ancak Kerkük şehrinde Tuz Hurmatu ve El-Beyyat köyleri, 1976da kurulan Selahattin kentine idari olarak dahil edilmiştir. Şu anda Türkmenler, Tuz Hurmatu ve El-Beyyat köylerinde yaşamaktadırlar.

4- Musul: Irakta ikinci büyük kent sayılan Musul, önemli Türk merkezlerinden biridir. Musul da bir Arap ve Irak Türk şehridir. Nineva olarak da bilinen doğu Musulda 250 bin Irak Türkü yaşamaktadır. Türkmenler, Türkiyeden 70 km uzaklıkta olan Musulda kuzey ve kuzey batıya uzanan hatta, Telaferin doğusundan ve Sincarın güneyinden başlayarak yerleşmişlerdir. Musulun merkezi ve çevresinde yaklaşık 70 köyün bulunmasının yanısıra, bölgede Şebekler olarak bilinen 50 köy daha yer almaktadır. ABDnin istediği Demokrasi değil petroldü nitekim bu emelini açıkca beyan etmiştir Türk makamlarında bunu bilmesine rağmen iç açıcı bir tavır koyamamışlardır.

5- Telafer: Türkiyede genelde ismi az duyulan, az bilinen Telafer, aslında Türkmenler için çok önemlidir. Telaferin nüfusu neredeyse tamamen Türkmenlerden oluşur. 300.000 Türkmenin yaşadığı Telafer, Musul iline aittir ve dünyanın en büyük ilçelerinden biridir. 92si Türk olan ve 200den fazla köyü bulunan Telafer, Musuldan 70 km uzaklıktadır. Telaferde, El-Beyyat, Alabay, Seyitler, İlhanlılar, Muratlı, Şeyhler, Babalar, Çulaklar, Çelebiler gibi önemli Türkmen aşiretleri bulunmaktadır.

Gerçek Türkmen çözümü ise anavatan garantisinde hakları yasalarla belirlenmiş Türk devleti kurulmasıdır. Ya da Türkiye Cumhuriyeti topraklarına katmaktır. tabi bu benim görüşüm

Bilginiz olsun, Hiç bir zaman biliyorum demeyin, her zaman bilmediğiniz bir şey çıkar..

Gerek coğrafi konumu, gerek ekonomik getirisi ve gerekse askeri bakımdan bugün bile önemini koruyan Musul'u Türkiye Lozan'da ikili görüşmelere bıraktığı zaman kaybetmişti. Bundan sonra harcanan çabalar bölgeyi kazanmaya ve Misak-ı Milli sınırlarına dahil etmeye yetmemiştir. Ancak burada esas mesele Musul'u fiziki olarak kaybetmek değil orada yaşayan Türk unsur-dur. Bölge Türkleri, en rahat ve müreffeh günlerini Osmanlı tabiyetinde buldukları dönemde yaşamışlardır. Türk egemenliğinin sona ermesi ile de 10 - 12 asırdır Irak'ta varlığını sürdüren Türkler için esaret ve felaketsel bir devre başlamıştır. İngilizlerin Irak krallığına getirdikleri Faysal döneminde hazırlanan anayasa, "Irak halkının Arap, Türk ve Kürt unsurlardan oluştuğu" belirtilmesine rağmen daha sonraki dönemlerde Türk varlığı inkar edilmiş ve 1930'lara kadar da bölgede yaşayan Türk çocukları Arapça eğitim yapmak zorunda bırakılmışlardır. 1931 yılında çıkartılan bir özel yasayla Kerkük ve Erbil gibi Türklerin çoğunluğu teşkil ettiği bölge mahkeme ve okullarında, Türkçe konuşulması serbest bırakılmıştır. Ancak II. Dünya Savaşı başladığı yıllardan itibaren ise, Türklere verilen tüm siyasi ve kültürel haklar geri alınmış veya dondurulmuştur.

Kerkük'teki en kritik konulardan biri de Kerkük petroleri konusudur. Bazı yaklaşımlara göre, her ne pahasına olursa olsun, Kerkük'teki petroler Kerkük toplumunda yani büyük oranda Türkmenlerin kontrolünde kalmalı ve tek başına Barzani-Talabani Peşmergelerin kontrolüne bırakılmamalıdır. Kerkük'te ne yazık ki, böyle bir yaklaşımı besleyecek sosyal ve siyasi durum mevcut değildir. Bu yaklaşımın ısrarlı bir şekilde sürdürülmesi durumunda bir gün gelecek Türkmenler yalnız kalacak ve Peşmergelerin olmayan insafına teslim olacaklardır. Dolayısıyla bu konuda Türkmenlerin yapması gereken, petrolün peşinde değil, siyasi ve kültürel haklarının peşinde olduklarını ifade etmek ve petrolün işletimini beraberce kurup tanıyacakları idareye vermeye hazır olduklarını

anlatmaktadır ama Böyle bir idareye Türkmenler hiç dâhil edilmese bile yapılması gereken yol yine bahsettiğim 2 çözüme gelmektedir, ya anavatan katılması ya da anavatan garantisinde söz sahibi olmaları. Petrol, ne Barzani ve ne de Talabani Peşmergelerin sorununu çözmeyecektir. Zira bu petrolün, özellikle de Barzani

ve Talabani Peşmergeleri elinde bulunacak bir petrolün, toplumuna refah getirecek bir petrol olmaktan uzak olduğu açıktır. Bunun için ne yerel, ne bölgesel ve ne de uluslar arası ekonomik ve psikolojik konsensüs mevcut değildir. Asgari siyasi, ekonomik, psikolojik ve kültürel destekleyici şartlardan uzak olan iktisadi kaynakların tek başına iktisadi refah ve sosyal huzur getirmediği daha önce çok kez yaşanmış bir trajik gerçektir. Petrol bölgede çok daha önceleri Arapların eline geçtiği halde onların da sorununu çözemediştir. Irak dışındaki petrol sahibi Arapların hali de ortadadır. Gerçek sahip her zaman Amerika ve Avrupa gibi dünyanın süper güçleri olmuştur. Petrol için tek bir Türkmen'in bile burnunun kanamasına izin verilmemelidir. Bu oyun, uluslar arası büyük bir oyundur. Türkmenler bu oyunda ancak önemsiz bir araç olabilirler.

Sırası geldiğinde merhametsizce yok edilmekten de kurtulamazlar. Böyle bir yok etme sürecine ise, Türkiye kesinlikle zamanında müdahale edemeyecektir. O halde akıllı siyaset, çoğuna bile engel olamayacağımız bir Türkmen katliamının azını da göze almamaktır.

Bu sebeplerden dolayı, Kerkük'te seviyeli ve saygılı bir yönetim mutlaka oluşmalıdır. Türkiye ve Türkmenler petrol kartını kullanarak Türkmenlerin kültürel, siyasi ve ekonomik haklarını elde etmeye çalışmalıdır. Oysa Kerkük'te ve bütün Irak'ta istikrar hâkim olacak olsa, namlular kenara çekilip, kalemlere ihtiyaç duyulsa, Türkmenlerin vazgeçilmezliği anlaşılacaktır. Bu durumda Türkmenler ister istemez Irak içinde etkili bir konuma yükselecekler ve belki Araplarla birlikte ülkenin en güçlü grubu olacaklardır. Böyle bir durumda ne petrol ve ne de başka bir ülke zenginliği, bu tür güçlü etnik gruplardan bağımsız tasarruf edilemeyecektir. Türkmenler sağduyulu davranır, Türkiye doğru siyaset izlerse, Türkmenler en niha-yetinde petrolün dahi yönetiminde etkili bir söze sahip olacak

konuma yükselebilir.

Dünya Osmanlı'yı Özlüyor, Türkiye Büyük Güç Olabilir !

Türkiye, sahip olduğu geleneksel barışçı dış politika anlayışını, tarihin kendisine yüklediği " Osmanlı vizyonu" ile birleştirerek bölgedeki barışın ve huzurun tesis edilmesinde lider ülke konumunda olmalıdır.

Sonuç olarak

Bugün Irak adeta kan, gözyaşı, zulüm ülkesi olmuştur. Amerika barış yerine kan ve gözyaşı getirmiştir. Tıpkı Çin'de yaşayan Doğu Türkistanlı ırkdaşlarımız gibi Irakta yaşayan ırkdaşlarımız tehdit ve zulüm altındadır. Üzerimize düşen ise bunu her yerde söyleyerek Devlet yetkililerine daha net adımlar attırmaya çalışmaktır.

Atatürk Diyor ki :

Hep kabul ettiğimiz esaslardan birisi ve belki birincisi olan hudut meselesi tayin ve tespit edilirken, hudud-u millîmiz, İskenderun'un cenubundan (güneyinden) geçer, şarka doğru uzanarak Musul'u, Süleymaniye'yi, Kerkük'ü ihtiva eder. İşte hudud-u millîmiz budur dedik!"

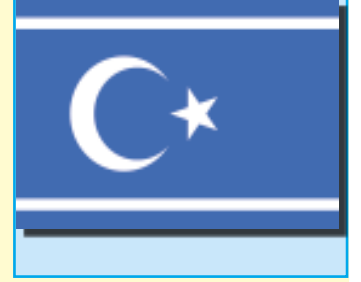
Kerkük konumuz devam edecek inşallah, Bir başka Kerkük konulu yazımızla buluşmak dileyiyle, bana bu fırsatı veren dergimize teşekkür ediyorum. Saygılarımla.

Kaynak : Kerkükfeneri.com ,
haberyurt.com,
Opr. Dr. Ertan Beyatlı

Irak Türkmen Cephesi
(ITC) Genel Başkanı ve
Kerkük Milletvekili Dr.
Saadetdin Ergeç

Yanan Şehir
Yanan Şehir
Ey akşamları yanan Kerkük
Sana,
Ve sinende yaşattıklarına
Koşmak istiyorum.
Kalbimde eskitemediğim duygular
Aksın gözlerimde,
Hür olsun ruhum.
Benliğimde can
Dizimde derman
Kalmadı...
Eriştim sandım
Artık serap görmekten usandım.

SARI UYGURLAR VE DİLLERİ HAKKINDA KISACA TANITIM

Sarı Uygurlar 1982 yılında yapılan 3.nüfus sayımına göre 10bin 500 nüfusa sahiptir. Onların çoğu Kansu eyaletinin ortasındaki Qi Lisanshan dağının kuzeyindeki Suman Sarı Uygur otonom nahiyesinde yaşamaktadır. 1800 yakın bir kısmı Suman Sarı Uygur otonom nahiyesiyle sınırdaş olan Jiaguan nahiyesinin Huang Nibao Sarı Uygur kasabasında yaşamaktadır.

Sarı Uygurlar üç çeşit dil kullanırlar. Bunlar: Doğu Sarı Uygurca, Batı Sarı Uygurca ve Çince'dir. Suman otonom nahiyesinin doğusundaki Kangle bölgesi ile Huang cheng bölgesinin Beitán, Dongtan yörelerindeki Sarı Uygurlar Altay dilleri ailesi Moğul dili grubuna ait Doğu Sarı Uygur dilini kullanırlar. Otonom nahiyenin batısındaki Dahe, Ming hua bölgelerinin Lian hua ve Huang cheng, Jinzi-tang, Xicheng yörelerindeki Altay dilleri ailesi Türk dili grubuna ait olan Batı Sarı Uygurca'yı kullanırlar. Minghua bölgesi Quiantan ve Jinguán nahiyesi Huang nibao yöresinde yaşayanlar ise Çince kullanırlar. Dahe ilçesi, Huang cheng yörelerinde yaşamakta olanların bir kısmı iki çeşit Sarı Uygurca kullanırlar. Ayrıca Huang Cheng bölgesindeki Sarı Uygurların az bir kısmı Tibetçe bilirler. Çeşitli dilleri kullanan Sarı Uygurları birbiriyle anlaşmak için ortak dil olarak Çince'yi kullanırlar.

Sarı Uygurlar VIII. Yüzyılda, Moğol vadisinde kurulan Türk Hanlığı sona erdikten sonra kurulan Uygur Hanlığı (sonradan "Huigu" olarak değiştirilmiştir.) ve kuzeyden Hexi Koridoruna göç eden Hexi Uygurları ile çok sıkı ilişkisi vardır. Şimdiki Sarı Uygurlar, eski Uygurların bir kolu olan Sarı Uygurları esas alarak Moğul, Tibetlerin karışımından ortaya çıkmıştır.

Çince tarihi kitaplarda Sarı Uygurlar pek çok çeşit isimlerde yazılmıştır. Bunlar, "huang tou Hui gu" (Song sülalesinde) "Sali vei vu", "sali hui her" (Yuan sülalesi), "Sali Vei vu er", (Ming sülalesi), "Şila Vei gu er", "Huang pan", "Şila gu er Huang pan", (Şila gu er Hei pan), "Huang Huang pan", "Hei Huang Pan", (Qing Sülalesi) gibi adlandırılır. Son on yıldır çeşitli eserlerde aşağıdaki adlara rastlayabiliriz.

SES BİLGİSİ BAKIMINDAN

- 1-Eski Türkçe ve Yeni Türk Lehçelerinde bulunan 8 sesliden başka 6 tane çift ünlü vardır. Bazı kelimeler bu çift ünlülerle anlam değiştirir.
- 2-Çift ünlüler genelde Çince'den alınmış kelimelerde kullanılır.
- 3-Bazen kelimelerin okunuşu eski seslerin özelliklerini korumuştur. Örneğin: yange (yeni), Sareğ (sarı), Sağen (özlemek), tağ (dağ).

SÖZLÜK BAKIMINDAN

- 1.Gök Türkçe ve Eski Uygurca'dan pek çok kelimeler korunmuştur. Örneğin: Sarı Uygurca'daki erepci kelimesi, Gök Türkçe'de er ebcı, er (erkek) eb(ev)+ ci ekinin eklenmesiyle yapılmıştır. Karı koca anlamındadır.

Sarı Uygurca	Gök Türkçe	Türkiye Türkçesi
Ugus	Ügüz	Nehir
Men	Mün	çorba(et suyundan yapılmış)
Becin	Bicin	Maymun
Kal	Kal	deli
Kol	kol	dilenmek, sormak

- 2.Çince'den alıntı kelime çok fazladır. Çince kelimelerin çoğunda eski Çince'nin ses özelliği korunmuştur.

Sarı Uygurca	Gök Türkçe	Türkiye Türkçesi
Ulu	Lung	ejderha
Huar	hua	çiçek
Men	mian	un
Yangneg	yang+neg	örnek, şekil

- 3.Arapça ve Farsça kelimeler çok azdır.

- 4.Kelimelerin önüne eklenen ön ek yoktur.

Bunlar "Şi-la-gu-er", "Şi-la-vei-gu", "Sali vei vu er", "Şao-hu-er", "Huang-şao-hu-er", "hei-Şao-hu-er" gibi adlardır.

Sarı Uygurlar kendileri için iki çeşit Sarı Uygurca ad kullanırlar. İki bölgedeki kişiler kendilerini adlandırdığı isimlerin anlamı aynı, telaffuzu farklıdır. Ayrıca birbirinden ayrı ayrı adlarla adlandırılır. Doğu Sarı Uygurlar kendilerine "Şura Yoğur" derler. Batı Sarı Uygurları ise "Hara Yoğur" derler. Batı Sarı Uygurları kendilerine "Sarığ Yoğur" derler. Doğu Sarı Uygurcaya ise "İngar Dili" derler. "Şira" ve "Sarığ" ikisinde "Sarı" anlamındadır. "Yoğur" ve "Yoğur" ikisinde Doğu Türkistan'daki Uygurların adından gelmiştir. Çince'deki "Hui-he", "Huigu", "Vei-vu", "Vei-gu-er", "Şao-hu-er" kelimeleri de "Uygur" kelimesinin Çince'deki farklı ses çevirisidir. Onun için bunların hepsi "Sarı Uygur" anlamındadır. Çince'ye ses çevirisidir. "Sali" dedikleri Batı Sarı Uygurların kendilerini adlandırdığı "Sarığ" kelimesinin Çince'ye ses çevirisidir.

1949'dan sonra Sarı Uygur halkının isteği üzerine Sarı Uygurların adını "Yügu" olarak kararlaştırılmıştır. Şimdi "Yü-Gu" diye adlandırılmaktadır.

Sarı Uygur bölgesi XVII. yüzyılın sonlarına kadar Eski Uygur yazısını kullanmıştır. Ama şimdiye kadar kendi halkının yazılı metinleri bulunamamıştır. 1949'dan önce kültür ve eğitim çok geride kalmıştı, sadece bir iki tane okulu vardı. Okuma yazma oranı çok düşüktü. Şimdi ise her yerde ilk okul ve birkaç tane de ortaokul vardır.

Sarı Uygurlar çoktan beri Çince kullanmaktadırlar. Sarı Uygurca, Uygurca, Kazakça, Altay dilleri ailesinin Türk dili grubuna mensuptur. Türk dilinin tasnifi konusunda çeşitli görüşler vardır. Eski Sovyetler Birliği Türkologlarından N.A. BASKAKAOV'un tasnifine göre, Batı Sarı Uygurca Türk dili grubunun Doğu Hunca dalına aittir. S. YE..Malov'un tasnifine göre, Batı Sarı Uygurca Eski Türkçe'nin özelliklerini korumuş "Eski Türkçe"dir.

Eski Uygurca metinlerden kalan kalıntı dildir. Türk lehçeleriyle kıyasladığımız zaman Sarı Uygurca'nın önemli özellikleri şunlardır:

GRAMER BAKIMINDAN

1. isimlerin şahıs ekleri kayıp olmuştur.
2. Sayılarda 11'den 19'a, 21'den 29'a kadar Eski Türkçe ve Eski Uygurca'daki sayı şekli kullanılmıştır.
3. Fiillerin şahıs ekleri yoktur.
4. Bağlaçlar çok azdır, birleşik cümleler gelişmiştir.

Bu özellikleri şunu gösteriyor ki, Batı Sarı Uygurca ses bilgisi sözlük, gramer bakımından eski dillerin özelliğini korumuştur, Çince'nin etkisi altında fazla kalmıştır. Bu Türk lehçeleri içerisinde eski dillerin özelliğini fazlaca korumuş dilden biridir.

Batı Sarı Uygurca ile konuşanların sayısı 4600 kişi civarındadır. Onlar dağlık ve düz ovalarda yaşarlar. Bu iki bölgedekilerin konuşmaları az bir kısım kelimelerin farklı olmasından başka fonema sistemi temel kelimeler ve gramer kuruluşları hemen hemen aynıdır. Batı Sarı Uygurca hakkında eski Sovyetler Birliği'ndeki Türkologlardan başka, Çin'deki Türkologlardan Chen Zongzhen, LEIXUANCHUN de bir takım çalışmalar yapmıştır. Bunların çeşitli dergilerde yayımlanmış oldukları Sarı Uygurlarla ilgili makalelerden başka, Ekim1985' de yayımlanmış oldukları "Ana çizgileriyle BATI SARI UYGURCA" adlı kitabı bulunmaktadır.

Frankfurt Şehrinde Doğu Türkistan Derneği

Almanya'nın Frankfurt ve çevresinde yaşayan Uygur Türkleri bir araya gelerek, "Avrupa Doğu Türkistan birliği Frankfurt" şubesini kurdular.

Merkezi Münih'te bulunan "Auropa Doğu Türkistan birliği" ne bağlı olarak faaliyetlerini sürdürecektir. Dernek başkanlığına Küreş Atahan getirildi. Küreş Atahan yaptığı konuşmada, " amacımız, Çin devletinin Doğu Türkistana yaptığı zulmü anlatmak " dedi.

*Korash Atahan
Cep: 0151 12 94 71 26*

Akiş ailesinin çok ilgi çekici bir macerası var. Sayın Akiş'tan dinlediklerimi kısaca özetlemek isterim: XIX. Yüzyıl sonlarında Avrupa devletlerinin sömürgecilik yarışı, onları uzakdoğuda da demir ve denizyollarında rekabete sürüklemişti. Yüzlerce mühendis ve tekniker Kuzey Mançurya'ya gelmişti. Bu durum İdil boyu Tatarlarının tüccar kesimini de hareket geçirir. Bunların arasında Sayın Akiş'in babası ve üç amcası da vardır.

İDİL-URAL'DAN BİR PORTRÖ: ALİ AKIŞ

Bugün iki milyona yakın nüfusun yaşadığı Tataristan Muhtar Cumhuriyeti, tarihî bir Türk yurdu olup Altınorda Devleti'nin yıkılmasından sonra ortaya çıkan Kazan Hanlığı'nın devamı niteliğindedir. 1552 yılında İvan Grozni tarafından yakılıp yıkılarak Rusların eline geçen Kazan şehri, aynı zamanda Türk kültür atlasının en verimli merkezlerinden biridir.

Hazar Denizi'nin kuzeyinde, Ural Dağlarının batısında ve İdil/Volga nehri boyunca yer alan Tataristan'ın Kazan'dan başka Çallı, Tübenkama, Elmet ve Bügülme gibi önemli merkezleri bulunmaktadır.

Kazan ve çevresi, yüzyıllarca Çarlık yönetiminin Ruslaştırma siyasetine karşı yerli kültür değerlerini bugüne kadar yaşatmıştır.

Tataristan'da Sovyet rejiminin çözülmesinden sonra 1991 yılında bağımsızlık ilân edilmiş, 1992 martında referandumla gidilmiş, katılanların % 61.4'ü bağımsızlıktan yana oy kullanmıştır. Fakat Rusya, Tataristan'ın bağımsızlığını kabul etmemiştir. Bugün nüfusun % 53'ünü Tatar Türkleri meydana getirmektedir.

Tataristan Cumhuriyeti'nde bilhassa millî uyanışın da etkisiyle eğitim Tatar Türkçesi ve Rusça yapılmaktadır. Tataristan Latin alfabesini kabul ettiği halde Rusya Federasyonu buna da müsaade etmemekte; Kiril yazısını mecburî kılmaktadır. 2005 yılında 1000. kuruluş yıldönümünü kutlayan Kazan şehrinin sembolü, Süyüm

bike minaresidir. Tarihî Kazan Hanlığı'nın hatırasını yaşatmak için son yıllarda inşa edilen dört minareli Kul Şerif Camii, Türk tarzı bir mimarlık eseridir. Bu bölgeden gerek Rus ve gerekse Türkiye bilim ve kültür hayatında hatırı sayılır mevkiler işgal eden çok değerli şahsiyetler yetişmiştir. Kayyum Nasırî, Rızaeddin Fahreddin, Fatih Kerimî, Ayaz İshakî gibi münevverler yetiştiren Kazan bölgesi, isimleri Türkiye'de her zaman saygıyla anılmaya değer çocuklarını bize hediye etmiştir. Bunlardan bilhassa Yusuf Akçura, Sadri Maksudî Arsal ve onun kızı Âdile Ayda, Reşit Rahmetî Arat, Abdullah Battal Taymas, Akdes Nimet Kurat ve Ahmet Temir'den başka Başkurtlardan Zeki Velidî Togan ve Abdülkadir İnan'ı rahmetle ve hürmetle anıyoruz.

İsimlerini andığımız İdil-Ural ülkesinin bu değerli evlâtlarının her biri Türk bilim hayatında çok muhterem birer mevkiye sahiptir. İşte bu isimlerin arasında ismi zikredilmesi gereken bir şahsiyet de Sayın Ali Akiş'tir.

Akiş kardeşler, Rus tümeninin gıda maddelerini temin eden mütahhitlik işleriyle meşgul olmak üzere 1900 yılında Haylar şehrine gelirler. Rusya'nın 1904-Japon savaşında yenilmesi, Akiş kardeşlerin işini de etkiler; onlar artık gıda değil yün ve kumaş ticaretine yönelmişlerdir. Haylar'da hayat sakin ve huzurluydu. Buradaki Türk-Tatar kolonisi işinde gücündeydi. Bu durum, Birinci Dünya Savaşının başladığı 1914 yılına kadar devam etti.

Hüsamettin Akiş, 1916 yılında, İdil-Ural ülkesinin Penza iline bağlı Yüne köyündeki genç eşi Latife Hanımla bir yaşındaki oğlu Aziz'i alıp Haylar'a götürdü; 1917 yılında ikinci oğlu Ali bu şehirde dünyaya geldi. Bu sene bir önemli olay daha meydana geldi: Büyük Rus/veya Bolşevik İhtilâli! Rusya'da Çarlık yıkıldı, Sovyet rejimi kuruldu. Hemen arkasından Çarlık sınırlarındaki milletler kendi devletlerini kurmaya başlayınca 1918 yılında Tataristan, Başkurdistan ve Çuvaşistan'dan meydana gelen İdil-Ural Cumhuriyeti kuruldu. Ufa'da toplanan Millet Meclisi, millî eğitimin müfredat esaslarını tesbit etti. 1920 yılında iktidara gelen Bolşevikler bu devleti üç küçük cumhuriyete böleceklerdi!

Lenin, Stalin ve Troçki üçlüsünün marifetiyle İdil-Ural'da sun'î bir kıtlık başgösterdi ve açlıktan yüz binlerce insan kırıldı.

1000 kişilik Tatar-Başkurt kolonisi, Haylar şehri nüfusunun % 3'ünü meydana getiriyordu. 1919 yılında toplanan cemaat temsilcileri, Ufa'da alınan millî eğitimle ilgili kararlara uygun olarak kullar kurarak çocukların bu esaslara göre eğitilmesine karar verdiler. Haylar, Harbin, Mukden, Tokyo, Kobe, Nagoye, Seul ve Pusan şehirlerinde açtıkları okullarda bu esaslara göre eğitime başlandı. Hüsamettin Akiş'in çocukları Aziz, Ali, Feride, Saide ve Naciye de Haylar Müslüman Türk-Tatar Mektebinde okudular. Burada ana dil eğitimi yanında, millî kültür ve tarihle dinî bilgiler öğrendiler.

Ali Akiş, 1929 yılında Rus Lisesine başladı, bu liseden 1936 yılında mezun oldu. Bu sıralarda unutamadığı birkaç olay şunlardır:

O, liseye başladığı sene Haylar şehri Rus işgaline uğrar. Fakat ABD ile Japon baskısı karşısında Rus kuvvetleri geri çekilir. 1934'te ünlü muharrir/yazar Ayaz İshakî Haylar'a gelir. 1935 şubatında da onun önderliğinde Mukden şehrinde Tatar Kurultayı yapılır.

Bundan sonrasını Sayın Akiş'a soruyoruz:

Haylar şehrindeki Müslüman Türk-Tatar Mektebi ve sonra da Rus Lisesini bitirdikten sonra bu şehirden ayrıldınız. Nereye ve niçin?

Rus Lisesini bitirdikten sonra dört kişilik bir arkadaş grubumuzla önce Japonya'nın Kobe şehrine gittik. Burada üç hafta kaldıktan sonra 32 gün süren bir gemi yolculuğu yaparak Mısır'a gittik. Tarih 1937 yılı Ocak ayı. Amacımız Kahire'de Ezher Üniversitesinde okumaktı. Fakat buranın iklimine intibak edemedim. Varşova'da bulunan Ayaz İshakî'yle haberleşerek onun yanına gitme arzumu bildirdim.

Oradan Varşova'ya gittiniz değil mi? Burada kimlerle hangi faaliyeti yürüttünüz? Polonya hükûmetiyle münasebetiniz nasıldı?

Türk Vakfı'nın desteğiyle Kahire'de iki yıl kaldıktan sonra 30 Eylül 1938 tarihinde Polonya'nın başkenti Varşova'ya gittim. Orada Ayaz İshakî'yle tanıştık. Polonya hükûmetinin bursuyla siyasî bilimler okumak için önce dil kurslarına başladım. Sovyetler Birliğinde Rus olmayan milletlere mensup aydınların kurduğu Promete Kulübü'ne dahil oldum. Bu kulüp, Polonya hükûmetinin de desteğiyle milletlerin hürriyeti için çalışıyordu. Bu arada Berlin'de basılan aylık Millî Yol dergisini hazırlıyorduk.

İkinci Dünya Savaşı çıktığında sizler Varşova'daydınız. Burası savaşın merkeziydi. Siz bu savaşın seslerini nasıl duydunuz? Vaziyetiniz neydi, o günleri hatırlıyor musunuz?

1 Eylül 1939 tarihinde batıdan Hitler, doğudan Stalin Polonya'ya

saldırdılar. Polonya beş hafta dayanabildi. Biz orada göçmen pasaportuyla kalıyorduk. Serseri kurşunların hedefi olmak istemiyorduk. TC Büyükelçiliğine müracaat ettik. On beş dakika içinde TC vatandaşı oluverdik. 10 Mart 1940 tarihinde Varşova'dan ayrıldık, beş gün sonra da İstanbul'a geldik.

Türkiye'de neler yaptınız?

Türkiye'ye gelince öğretmen ve İdil-Ural İstiklâl Komitesi'nin Türkiye Temsilcisi Hidayet Yaşın Beyin misafiri olduk. Anavatan olarak gördüğümüz Türkiye'ye bir vatandaşı olarak gelmenin mutluluğunu şimdi anlatamam... İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinde tahsile başladım. Bu arada Karamürsel fabrikasında muhasebecilik yapıyordum. 1945 yılında yedek subay olarak askere gittim. Terhisten sonra 1948 yılında Ankara'ya geldim. 1954'te NATO'nun Ankara ofisinde göreve başladım. Bu görevdeyken İngilizce ve Rusçadan üç kitap tercüme ettim.

Bu arada Akış ailesini unutmayalım; onlar ne alemdeydi?

Ben Mançurya'dan ayrıldığımdan sonra uzun yıllar ailem orada hayata devam etti. Ta ki 1953 yılına kadar. Bu senenin 6 Aralık günü babam, annem ve kardeşlerim de Türkiye'ye geldiler. Yıllar sonra ailemiz bir araya gelmişti. 1957 yılında Finlandiya Tatarlarından Zarife Hanımla Helsinki'de evlendim.

Gelelim Almanya hayatına. Uzun seneler Almanya'da

yaşadınız. Orada neler yaptınız?

1966 sonbaharında Münih'teki Hürriyet Radyosu'nun Tatar şubesinde çalışmaya başladım; spiker, yorumcu ve yönetici olarak görev yaptım. 1983 yılında buradan emekli oldum. Bundan sonra dokuz sene de serbest gazeteci olarak çalıştım. İdil-Ural hürriyet mücadelesi uğrunda faaliyette bulundum.

Sayın Akış, Paris Bloku nedir? Burada hangi görevi üstlendiniz? Amacınız neydi? Bugünün penceresinden bakınca Promete ve Paris Bloku gibi çabaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Paris Bloku, Promete'nin devamıdır. 1969'dan 1986 yılına kadar Paris Bloku'nun Genel Sekreterliğini yaptım. Dostlarım kadar düşmanlarım da vardı. Paris Bloku, soğuk savaş döneminde şerefli bir hürriyet mücadelesi vermiştir. Faaliyetinde önemli rol oynadığınız İdil-Ural Millî Merkezi ve Dünya Tatar Birliği hakkında da kısa bilgi verir misiniz?

İdil-Ural İstiklâl Komitesi'nde 1954 yılından 1991 yılına kadar Genel Sekreter olarak görev aldım. 27 Haziran 1991 tarihinde Tatar İctimaî Merkezinin küçük kurultayında Dünya Tatar Birliği Başkanlığına seçildim. Dünya Tatar Birliği, İdil-Ural İstiklâl Komitesinin devamıydı. Yaşımın ilerlemesi sebebiyle bu görevi 1997 yılında Dr. Gönül Pultar'a devrettim.

Sovyetler Birliği'nin çözülmesinden sonra Tataristan'la ilişkiniz nasıl şekillendi?

Soğuk savaş döneminde Sovyetler Birliği'nin can düşmanı olarak ilân edildim. 1964 yılında Kayseri'de şahsıma karşı bir suikast düzenlenmişti. Fakat Allah korumuştur. Fakat Allah'a şükür bugün bunlar çok geride kaldı. Tataristan'da hemşehrilerimle kucaklaştım. Bugün Tataristan'da benim adıma taşıyan okul ve müze var. Hakkımda çok sitayişkâr yazılar neşredildi. Kendimi çok bahtiyar hissediyorum.

Bu arada kaleme aldığınız yazılar ve kitaplar var?

Evet, 1963 yılında İdil-Ural Davası ve Sovyet Emperyalizmi, 1986'da İdil-Ural'da Hürriyet Mücadelesi, 1976'da Kazak ve Tatar Türkleri gibi kitaplardan başka Aklımda Kalanlar adıyla hatıralarımı kaleme aldım. Hakkımda iki kitap yazıldı. 2002 yılından itibaren düşüncelerimi internet sayfamda yayınlamaktayım.

Sayın Akış, çok sevdiğiniz, birçoğuyla da yakından ilgilendiğiniz gençlere neler söylemek istersiniz?

Gençlere altı öğüdüm var. Bunlar: 1. Anadili korumak, 2. İslâm dinine bağlı kalmak, 3. Millî tarihi iyi öğrenmek ve öğretmek, 4. Millî iktisadımızı kuvvetlendirmek, 5. Devlet idealimizi canlı tutmak, 6. Türk-Tatar-İslâm sentezinden oluşan Avrasya idealinde geniş kapsamlı birlik kurmak ve dünya barışına katkıda bulunmak.

Sayın Akış bu sohbeti bahşetmenizden dolayı size çok teşekkür eder, sağlık ve afiyet dilerim. Ayrıca öğütlerinizin tutulmasını ve ülkünüzün muvaffakiyetini dilerim.

Röportaj: Yunus ZEYREK

GEÇENİN EN KARANLIK ANI SABAHA EN YAKIN ANDIR

Gecelelerin karanlığını ya da en karanlık anını Tükler çok iyi tanır; zira defalarca yaşamışlardır. Defalarca yeniden doğmuşlar ve sonunda dünya devi olup huzuru hakim kılmışlardır.

Ya bugün? Bir kısmı hür, bir kısmı kısmen hür, diğer bir kısmı ise "yaşamak nedir?" sorusunun cevabı konusunda kararsız. Bir milletin güçlü olabilmesi, güçlü bir aile yapısıyla mümkündür. Bir ailenin güçlü olabilmesi, aile bireylerinin inançlarını yaşama ve eğitim özgürlükleriyle mümkündür. Korku üzerine kurulmuş hiçbir düzen uzun ömürlü olmamıştır.

Günümüzde bunun en acı örneğini Doğu Türkistan'daki soydaşlarımız yaşamaktadır. En başta benim onlara söylediğim gibi onların da bize "soydaşlarımız" diye hitap etmek hürriyetleri bile yok! Hatta Müslüman olduklarını söylemek,

onları çok ağır bedeller ödemek durumunda bırakabiliyor.

Eğitim konusu ise başlı başına bir zulüm. Çünkü Çin'de uygulanan politikalar bütün gerçekliği ile gözler önündedir. Bu uygulamaların en yoğun yaşandığı yer Uygur Müslüman Türklerinin yaşadığı Doğu Türkistan'dır.

Oradaki soydaşlarımız tam bir ölüm kalım savaşıyla karşı karşıyadır. 50 yıl gibi bir zamanda %35 gibi büyük bir nüfus azalması yaşandığı belgelerde de yer almaktadır. Hedef, yok etmek!

Peki çare nedir? Bütün dünyanın kulaklarını tıkayıp gözlerini kapattığı bu vahşete bizler de mi sessiz kalacağız? Onlar bunca zulme ve

acıya rağmen direniyorlar. Ayakta kalmaya belki de gizlice katledilmeyen, nükleer denemelere maruz kalıp yatağa bağlı kalmayan, ya da çalışma kamplarına götürülüp geri getirilmeyen çocuklarına İslam'ı, Hz. Muhammed (SAV)'i, Türk'ün tarihini anlatmaya çalışıyorlar. Peki bizler bunca rahatlık içinde oradaki kardeşlerimiz için dil ile dua etmek dışında neler yapabiliriz?

Unutmayalım ki ağaçlar en başında tohumdu. Ve en değerli tohum düşüncedir, fakat eğer bu düşünceler eyleme dönüşmezse bu tohum toprakla buluşamaz.

Başta da söylediğimiz gibi en önemli husus eğitimidir.

Oradaki çocuklarımıza bu konuda yardım eli uzatmalıyız. İyi eğitilmiş bir kişinin bir aile demek olduğunu unutmamalıyız. Bu konularda yayın yapan yazılı ve görsel basını

destekleyerek bu vahşeti dünya kamuoyunun gündemine taşımalarına yardımcı olmalıyız. Bugün, buna benzer küçük, ama yarınlar için büyük olan desteğinizi lütfen esirgemeyiniz. Bugün dünyada çok büyük bir soğuk savaş yaşanmakta ve dünya, büyük bir değişime sahne olmaktadır. Türk dünyası, farklı alanlarda var oluş mücadelesi içindedir. Türk dünyası bu değişimi lehine çevirmelidir. Bu da ancak birlik olmakla mümkündür.

Gece çok karanlıktır.

Gün doğmadan Türk birliği kurulmalıdır.

Güneş inananların üzerine doğmalıdır.

Muhabbet ve dua ile.

Gülhan Ağcabğa

Vatani beraber kazandık, Vatansız biz kaldık.

Ahıska Türkleri denilince, insanın aklına bir sürgün hayatı gelir.

1578 yılı fethinden itibaren 250 yıl boyunca Osmanlı Devleti içinde bir eyalet olan Ahıska'nın kaderi, 1828 de Edirne Antlaşması'yla bir dönüm noktasına gelmiştir. Ahıska, bu tarihten sonra Rus eline düşmüştür.

Kaçakçı ve Türk istihbaratçısı olarak suçlanan Ahıskalılar, Sovyetlerin güvenliğini tehdit ediyor düşüncesiyle Stalin tarafından çıkarılan ağır ve acımasız bir kararla sürgüne gönderilmişlerdir. Bu sürgünle yüz binin üzerinde bir nüfus, çok kötü şartlar altında hayvan vagonlarıyla 15 Kasım 1944'te Kazakistan, Özbekistan ve Kırgızistan'a sevk edilmişlerdir.

Zamanla sürgün yaralarını saran Ahıskalılar yeni hayatlarına intibak mücadelesi vermektedirler. Bunun bir örneği Kırgızistan'da Celalabat'ın Bağış köyüdür. Bu köyde yaklaşık 1500 Ahıskalı yaşamaktadır. Bu köye girdiğiniz anda sizi güler yüzlü insanlar karşılamaktadır, hele bir de Türkiye'den geldiğinizi duyunca bu güler yüzlülük bir kat daha artar ve kendini biraz da olsa hüzün kaplar. Şüphesiz insan tarihinin en insafsız sürgününü yaşayan Ahıskalılara 15 Kasım 1944'ü sorunca bir ah çekerler.

Sürgün esnasında 24 yaşlarında genç bir gelin olan Kadim Kızı Raife Nine, Bağış'n en yaşlı sakinlerindendir. Raife Nineye soruyoruz, o zamanlar hatırasında nasıl kaldı diye, o ise sözlerine şöyle başlıyor: "Bir gün Stalin'in askerleri gelip evleri boşaltmamız gerektiğini, 40 dakika vaktimiz olduğunu, vagonlarla götürüleceğimizi, bir hafta içinde evlerimize geri döneceğimizi söylediler. Bunu duyan bizler eşyalarımızı toparlamaya bile vaktimiz olmadı, mal, davar, buğday, evimiz, her şeyimizi bir anda geride bıraktık. Altınlarımızı yanımızda taşımamak için dışarıya gömdük. Evler kitlendi, altınlar toprak altına gizlendi. Bizler üstünde "İnsan eti yiyen adamlar" yazılı vagonlara sürüler gibi doldurulduk. Aylar sonra duyduk ki evlerimiz Ermenilere teslim edilmiş."

Raife Nine sözlerine söyle devam ediyor: "24 vagonluk yolculardan sadece 12'sinin geriye kaldığını hatırlıyorum. Yolda vefat eden tanıdıklarımızı karların üstüne atarlardı, Rus askerleri onları gömmemize bile izin vermediler. Açlıktan, soğuktan ve havasızlıktan ölen bebeklerimizin, yaşlılarımızın ve gençlerimizin hadi hesabı yoktur. Sonuç olarak vefat eden binlerce

mezarsız Ahıskalı bulunmaktadır. Çoğumuzun ölen yakınlarımızı vagonlara gizledik ki, varacağımız yerde onlara bir mezar yapabilelim. Son durak olarak bizler şimdiki Özbekistan sınırları içine ulaştık ve burada pamuk islerine başlatıldık. Orada yarım ekmek için en ağır işlerde çalıştırılıyorduk. Bir taraftan vatan hasreti öbür taraftan ise ağır şartlarda insan dışı çalışma şartları, bizlere bir darbe daha vurdu. Artık usanmıştık. Bu şartlara dayanamayıp tanıdıklar sayesinde Kırgızistan'a geldik. O gün bu gün bu köyde hayatımızı sürdürmekteyiz."

Aynı köyden Mustafa amca ise o günleri şöyle hatırlıyor: "Sürgün esnasında ölen sevdiklerimiz gözlerimizin önünde karlara atılıp yolculuk devam ediyordu, kısacası

yaşayan yaşadı, yaşamayan telef oldu gitti. Sürgünde verdiğimiz kayıpların, yıkılan yüzlerce şenliğin (ahalinin) acısının yanı sıra bir de 1956 yılına kadar çektiğimiz çile bir başkaydı. Sürgünde yerleştirildiğimiz değişik topraklarda 1944-1956 yılları arası ilçeden ilçeye bile seyahat etmek yasaktı. Yıllarca akrabalarımızdan uzaklarda kaldık, onları arama şansımız yoktu. Buna rağmen bizlerin akrabalık bağları kuvvetlidir. Bugünlerde dünyanın neredeyse her köşesinde Ahıskalılar bulunmaktadır."

Mustafa amcanın dilinden dökülen su sözler ise çok düşündürücü: "Vatani beraber kazandık, sürgüne biz gittik. Toprağı kazandık, toprak sahibi olmadık. Neredeyse %70 i öldü, gençlerimiz savaşa gitti, dönmedi, acılar ve çileler dolu bir hayat sürdük."

Bunları anlatırlarken gözleri çok anlamlı şekilde dolup boşalıyordu. Ara sıra suskunluk dikkati çekiyordu.

Sanki o anları tekrar yaşıyor gibiydiler.

Bugünlerde ise Ahıskalıların çoğunluğu tarım, çekirdek işi ve hayvancılıkla geçiniyor. Helimşah Amca şöyle anlatıyor bugünkü durumlarını: "1996'ta

Akayev tarafından tüm Kırgızistan halkına dağılan topraktan biz de paylarımızı aldık, çoğunluğumuz geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlamaktayız. Okuyanlarımız Kırgızistan'da ne yazık ki diplomalarına uygun iş bulamadıklarından büyük bir göç problemi yaşamaktayız. Gençlerimizin çoğunluğu Rusya'ya iş aramak için göç etmektedir, bu imkânsızlıklardan dolayı ailelerimiz parçalanmaktadır.”

Köyün en yaşlılarından biri olarak Raife Ninemize bugünkü problemleri sordüğümüzde, kendisi halen geçmişi düşünmektedir ve o günlere feryat ediyor. Kendisi şöyle başlıyor: “Bugünün durumu ağır ve çetin, işler istendiği gibi yolunda gitmiyor, işsizlik çok, tarımla uğraştığımızdan dolayı su problemimiz var, ekinlerimize su gerek, evlatlarımız geçim problemlerinden dolayı Rusya'ya gidiyor, aileler dağılıyor.”

Biraz suskun kalıp tekrar devam ediyor: “Dün yaşanansürgüne dünyanın nasıl sessiz kaldığına aklım ermiyor. Alıştık; durum zor, ama yurdum yok, kimse çıkıp bu halk nerede diye sormuyor. Ölümümüz oldu onların cenazesine gide-medik, ilçeden çıkma yasağı yüzünde n, hasretlik çek-tik. Babamı Türkiye'nin adamı olma

bahanesiyle üç Rus sivil polisi aldı götürdü, ben altı yaşlarındaydım, o gün bugün babamdan hiçbir haber alamadık. Bu vakit ise bizi yazıyorlar, Kafkaslar şimdi Ermenilerin elinde. Bizlere 40 gün aç susuz yol sürdürdüler. Gençlerimizi Rusya için savaştırdılar. Çoğu savaştan dönemediler. 50 yıl boyunca bizler neden hiç sorulmadık. Ben Türk halkıysam, buralara sürüldüysem, neden Türkiye beni aramadı, bana sahip çıkmadı? Kapılarda yattık, aç kaldık. Yeri geliyor kendi vatanınıza çekip gidin lafları duyuyoruz, bizler vatansız kaldık. Kafkasya'da doğdum, Kafkasya'da ölmek istiyorum. Vatan diyoruz, sesimizi duyan yok. Hiçbir şeyde gözüm yok. Sürgünde tarlalarımız geride kaldı. Bizleri sürgün ettiler, mallarımız her şeyimiz geride kaldı, çok zengin yaşıyorduk. Burada her şeyi yeniden kurduk. Neden benim halkım ne oldu diye sormadılar bizi, ben okumamış bir insanım, ben ne diyeyim, akrabalarım telef oldu.”

Aynı soruyu Mustafa amcamıza yönelttiğimizde: “Zamanında boş evler verildi bize, bacaları tütmeyen, yağmur yağdığında evin içi su dolan, çok çetinlikler yaşadık, buna rağmen Allah'ın yardımıyla ayakta kaldık. Benliğimizi kaybetmedik. Ama kendi dilimizi öğrenecek okulun, kültür derneklerinin bulunmaması, müziğimizi,

sanatımızı öğreneceğimiz yerlerin bulunmaması bizi üzüyor. Bizi üzen şey, Ahıska kültürünün yavaş yavaş yok olmaya yüz tutmasıdır. Şu bir gerçektir ki en büyük problemimiz vatan hasretidir, lakin vatansız iş de olmaz, hiçbir şey olmaz. Ana dilde eğitim yok buralarda, bunlara rağmen bizler ana dilimizi unutmadık. 1945'ten itibaren yani 62 yıl geçti, yine unutmadık. 1960'lardan sonra eğitime önemin farkına vardık, bugün aramızdan çok başarılı evlatlarımız çıkıyor, Türkiye'ye ve dünyanın her köşesine okumaya gidiyorlar. Bizim halkımız bölme-di kendini, Allah'a şükür ilim ve aklımız kaldırdı bizleri. SSCB'nin yıkılışı, bütün fabrikaların Çin'e satılması veya kapatılması aynı zamanda tüm Kırgız halkına olduğu gibi bizlerde de işsizlik meselesini ortaya çıkardı. Bu sebeple 90'laradan sonra göç edenlerin sayısı arttı.”

Son olarak Türkiye'den beklentilerini sorunca söyle bir

cevap alıyoruz.

Mehmet amca: “Bizler Türkiye'den den çok şey beklemiyoruz, Bulgaristan Türklerine uygulanan toprak politikası bize de uygulanırsaydı, bizler şehir merkezinde arsa istemiyoruz, bizler Türkiye'nin herhangi bir köyünde yaşamaya razıyız, yeter ki Türkiye olsun. Burada ana dilimizde eğitim veren okullarımız açılrsa, Türkiye'den de destek görsek, Türkiye

Cumhuriyeti bizlere Türkçe öğretmenleri, hocalara gönderip çocuklarımıza Türkiye Türkçesi öğretse.” Mehmet amca sözlerini şöyle tamamlıyor: “Bin yıl yaşanan vatan akıldan çıkmaz, toprak akıldan çıkmaz, gitsem de vatanımın kölesi olsam, insana vatan gerektir. Bebeğe süt gerektiği gibi, bizlere de vatanımız gerek.” Aynı soruya Raife nine söyle noktayı koyuyor: “Türkiye yardım yollasa da rahmat (teşekkür) yollamasa da yine rahmat, ben Türk'ün adamıyım.”

Yaşadıkları problemlere rağmen Ahıska Türkleri kendilerine ait güzel bir dünya kurmuş, komşuluk ve akrabalık ilişkileri kuvvetli şekilde yaşamlarını sürdürmektedirler. Bağış Köyü Kırgız, Özbek ve Ahıskalı'nın uyumlu şekilde yaşadığı bir köydür. Buralarda Nevruz olsun, değişik milli ve dini bayramlar kardeşlik içinde beraber kutlanmaktadır.

Avrupa Konseyi'nin isteği üzerine Gürcistan'ın hazırlaması gereken Ahıska Türklerinin vatana dönüşüyle ilgili kanun, sekiz sene geçmiş olmasına rağmen henüz çıkmamıştır. Bugün Ahıskalılar, dağınık ve kararsız bir halde yarınlara bakmaktadır.

Celalabat
Mayıs 2007
Zehra Işık

Dr. Mustafa Edige Kırmal

Yıldray Sarı
www.yildiraysari.com

Türk dünyasına sevdalı, Turan ve Türkçülük fikrine gönül vermiş biri olarak, Kırım Türkleri ve Türk dünyası adına tarihi birgüne şahitlik ettik Kırım Türklüğünün lider isimlerinden olan ve 22 Nisan 1980 Almanya'da vefat ederek Münih'te vatana hasret bir şekilde gözleri açık olarak toprağa verilen Dr. Edige Kırmal'ın kabrinin ait olduğu topraklara nakli ile için Dr. Edige Kırmal'ın kabri başında tören düzenlendi.

Türk dünyasına sevdalı, Turan ve Türkçülük fikrine gönül vermiş biri olarak, Kırım Türkleri ve Türk dünyası adına tarihi birgüne şahitlik ettik Kırım Türklüğünün lider isimlerinden olan ve 22 Nisan 1980 Almanya'da vefat ederek Münih'te vatana hasret bir şekilde gözleri açık olarak toprağa verilen Dr. Edige Kırmal'ın kabrinin ait olduğu topraklara nakli ile için Dr. Edige Kırmal'ın kabri başında tören düzenlendi.

Örene Türkiye Cumhuriyeti Münih Başkonsolosu Abdurahman Bilgiç, TC. Din ateşesi Mustafa Temel, Avrupa Kırım Türkleri derneği başkanı Rafet Karanlık, Münih ve çevresi Uşaklılar derneği başkanı İsmail Pekmez, Alparslan Türkeş Ülkü Ocağı Onursal başkanı ve Bizim İller dergisi Genel Yayın Yönetmeni Yıldray Sarı, Avrupa Kırım Türkleri derneği Augsburg sorumlusu ve Bizim İller dergisi yazı kurulundan Muammer Çetin, Tatar Türklerinden Hayrettin Gülecüüz, Kazakistan Türklerinden Doc Dr Kayyum Kesici, ve Abay Can, Augsburg Kırım Tatar derneği başkanı Alim Saitow,

Leipheim Ülkü Ocağı eski başkanı Yasin Oğuz Canan ve yardımcısı Faruk Akdan, Ulm Ülkü Ocağı eski gençlikolları başkanı İbrahim Ürkündağ, Wasserburg Ülkü Ocağı eski başkanı Hasan Yaman, Erlangen Ülkü Ocağı eski başkanı Murat Çakmak ile çok sayıda basın mensubu ve vatandaş katıldı.

Tören Avrupa Kırım Türkleri derneği başkanı ve Kırım Tatar milli meclisi Avrupa sorumlusu Rafet Karanlığın Konuşması ile başladı. Rafet Karanlık Konuşmasında " Kırım Türklüğünün

Dr. Mustafa Edige Kırimal

efsane isimlerinden olan ve Kırım davasının yılmaz savunucularından Dr. Edige Kırimal'ın kabrinin ait olduğu topraklara taşınmasının Kırım Türklüğü ve Türk dünyasında tarihi bir olaydır. Bu gün burada Ak topraklar dediğimiz Türkiye Cumhuriyeti'nin temsilcilerinin ve Türk'e sevdalı yüreklerin hazır olduğu bir ortamda bir tarihe tanıklık ediyoruz. Ölümünden 27 yıl sonra Dr. Edige Kırimal'ın ait olduğu topraklara yolcu etmek için buradayız. 18 Mayıs 1944 sürgününün 63.yıl dönümünde Kırım Tatar Milli Meclisi Başkanı efsane lider Mustafa Cemiloğlu'nun isteği üzerine naaşının Kırım'a nakline karar verilen Rahmetli Edige Kırimal ile dirilerimiz olduğu gibi ölülerimizde ait oldukları topraklara vatanları olan Kırım'a dönecektir mesajını veriyoruz".

Kırimal'ın mezarının Kırım'a nakledilmesinin Kırım Türkleri için önemli bir moral olacağını kayd eden Rafet Karanlık "18

Mayıs'ta Kırım/Akmescit'te yapılacak "18 Mayıs 1944 Kırım Türklerinin Sürgünü anma" töreninden sonra kalabalık bir katılımı Bahçesaray şehrindeki Kırımlı büyük düşünür Gaspıralı İsmail bey'in mezarının yanında açılan mezar yerinde ebedi istirahatına tevdi edilecektir. Yeri ve düşünceleri genç idealist "KIRIMAL'lar" tarafından doldurulacak ve benimsenecek Rus ve Çin esiri Türk ülkeleriyle birlikte "KIRIM TÜRK-TATARLARI'NIN MİLLÎ DAVASI" tahakkuk edene ve ebedi yaşamına girinceye kadar, ideali bir meşale olarak elimizde ve gönlümüzde kalacaktır.

Son olarak bize yardımlarını esirgemeyen T.C Münih başkonsolosluğuna ve Münih Uşaklılar derneği başkanı İsmail Pekmez beye huzurlarınızda teşekkür ediyorum."

Rafet Karanlık'ın konuşmasından sonra Türkiye Cumhuriyeti Münih Başkonsolosu Sayın Abdurahman Bilgiç bey yapmış olduğu konuşmasında Kırım davasının liderlerinden olan Dr.Edige Kırimal'ın ait olduğu topraklara gönderilmesi ile ilgili çalışmalarını yakından takip ettiklerini ve bunun Kırım Türklüğü ve Kırım davası adına tarihi bir gün olduğunu vurguladığı konuşmasından sonra Kuran-ı Kerim okunup yapılan duaların ardından uzaktan yakından gelen misafirler ile Münih'te tutulan bir mekanda Kırım Türkleri ile ilgili yapılan sohbetler sonrasında program sona erdi...

Ey Türk'e sevdalı ve bu uğurda Türk'e sevdalıların ortak kaderi olan çilelerin ve sürgünlerin yıldırım adığı büyük dava adamı Dr. M.Edige Kırimal, ait olduğun topraklarda Türk dünyasına Dilde, Fikirde ve İşte birlik parolasıyla yolbaşçı olan büyük dava adamı İsmail Gaspıralı'nın yanında huzur içinde yat. 3 mayıs Türkçüler gününü kutladığımız bu günlerde başlatmış olduğunuz kutlu yürüyüşümüz devam ediyor. Bu kutlu yürüyüş, cennet mekan Atsız hocamızında dediği gibi Türk orduları Tanrı dağları eteklerinde resmi geçit töreni yapıncaya kadar devam edecektir.

**Büyük dava adamı, Manevi huzurunda toprağa diz vurarak selamlıyoruz seni.
Ruhun şad, mekanın Cennet bahçeleri olsun**

M. Edige Kırimal

(1911 – 22 Nisan 1980)

"14. yüzyıl sonuna doğru Timur ile yaptığı kanlı savaşta yenilen Altın Ordu Hanı Toktamış'ın Polonya'ya sığınan Türk-Tatar askerlerinin torunlarından biri olan Mustafa Sinkıyeviç, Birinci Dünya Savaşı'ndan önce Kırım'a hicret etti ve Bahçesaray şehrine yerleşti.

M. Edige Kırimal 1911 yılında orada dünyaya geldi. İlk ve orta tahsilini Yalta şehrine çok yakın olan ve Türk - Tatar'larının yaşadığı Dereköy'de yaptı. Lise tahsilini Yalta'daki Rus lisesinde tamamladı. Rusça'yı çok iyi öğrendi. Yüksek tahsiline devam etmek üzere Kırım'ın merkezi Akmescit (Simferopol) şehrine gitti. Pedagoji Yüksek Enstitüsü'ne yazıldı. 1923'den 1927 yılına kadar Kırım'da süren teşkilâtli ve heyecanlı millî hareket çalışmalarını, Kırım Türk - Tatarı'nın maddî ve manevî kalkınma devresini kapsayan Muhtar Kırım Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Başkanı Veli İbrahim devri; Onun idamı, Türk-Tatar aydınlarının hapis, sürgün cezalarına mahkûm edilmeleri ile kapanmış; millî hareket ve

Levhem Ülkü Ocakı eski başkanı yardımcısı Faruk Akdan, Levhem Ülkü Ocakı eski başkanı Yasad Ögür Çarım, Ülkü Ocakı eski gençlik kolan başkanı İbrahim Üstündağ, Alparstan Türkiye Ülkü Ocakı eski başkanı İdray Sam, Alparstan Türkiye Ülkü Ocakından Kırım Türkleri Apolsturb sorumlusu Muhammed Çeltik

fâaliyetleri sevk ve idare etmiş olan teşkilâta mensup bulduklarından şüphe edilenler aleyhinde GPU ajanları tarafından şiddetli takip ve tutuklama işlemine girilmiştir.

Kovuşturma ve tutuklama üniversite, yüksek lise ve hattâ orta okul öğrencilerine kadar yayılmıştır. Milliyetçi gençlerin ön safında faaliyet gösteren Edige'nin tutuklanması gün ve belki saat meselesi haline gelmiştir. Bunun üzerine, gizli teşkilât tarafından daha emin olan Azerbaycan'a kaçırılan Edige, Azerî kardeşlerimizin yardımı ile İran'a geçmiş ve oradan çeşitli zahmet ve tehlikelerden sonra Türkiye'ye atlamayı başarmıştır. 1932 yazında İstanbul'a ulaşıp selamete kavuşan Edige, buradaki Kırım milliyetçileri ve bilhassa Kırım Millî Merkezi Başkanı merhum Cafer Seyitahmet Kırmir ile buluşmuştur. Bir müddet sonra, Polonya Müslümanlarının müftüsü olan ve Vilno şehrinde yaşayan amcası merhum Yakup Sinkiyeviç'in yanına giden Edige, 1934 yılında Vilno Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesine yazılmış ve buradan 1939'da mezuniyet diploması almıştır.

Aynı yıllarda Türkiye'den Polonya'ya üniversite tahsili yapmaya giden Kırmımlı gençlerle birlikte Polonya Türk - Tatarları arasında yoğun bir millî faaliyete geçen Edige, kurduğu millî teşkilâtın başına geçmiştir. Bir taraftan gençler arasında çalışırken, diğer taraftan Lehçe dergilerde ve Dobruca'da yayınlanan Emel dergisinde makaleler yazmıştır. Her sene yaz tatili zamanında, Polonya'da tahsilde bulunan Kırmımlı arkadaşları ile birlikte Dobruca'ya gelerek oradaki çalışmalara katılmıştır.

- 1939 yılının Mayıs ayında Polonya doğumlu Aymelek hanım ile evlenmiştir.

Eşi ile geçirdiği 28 senelik aile birliğinden çocuk edinip baba sevgi ve zevkini, sorumluluğunu tadamadı.

- 1939 Eylül ayında Polonya Alman orduları tarafından işgal edilince hanımı ve hemşerisi Murat Yakupoğlu ile birlikte 22 Ocak 1940 tarihinde Berlin'e giden ve oradan İstanbul'a geçen M. Edige Kırmal 1941 yılının Aralık başına kadar burada kaldı.

- 1941'in Haziranında Alman - Rus savaşı patladı; Almanlar hızla ilerlediler; Ukrayna'yı, Kırım Yarımadası'nı işgal ettiler. Bu gelişmeler üzerine Kırım Millî Merkezi, M.Edige Kırmal ile Müstecip Ülküsal'ın Berlin'e ve oradan Almanlarla anlaşarak Kırım'a gitmelerine karar verdi.

Türkiye ve Almanya Dışişleri Bakanlıkları ile varılan anlaşma sonunda, 1941'in Aralık ayı başında Berlin'e gittiler. Alman Dışişleri Bakanlığı'nda çalışan Kazanlı İdris Alimcan aracılığı ile büyükelçi Von Hentik ile tanıştılar. Nazi Partisi'nin ideologu sayılan ve Rusya'da işgal edilen toprakları idare maksadıyla kurulan Ostministerium (Doğu Bakanlığı) Bakanı Rosenberg'in yardımcılarında ve Rusya Müslümanlarının durum ve işleri ile meşgul ve görevli bulunan Prof. Dr. von Mende ve diğer yetkililer ile görüştüler.

Bu makamlardaki yetkililere Kırım'daki kardeşlerimizle birlikte ilmî, kültürel, dinî ve sosyal sahalarda çalışmak istediklerini, bu hususlarda Alman Devletinin hak ve imkân tanımalarını, sağlamasını talep ettiler. Kırım Türklerine gerek bu ve gerek idarî ve siyasi işlerde fırsat verilmesinin diğer Rus esiri Türk ve Müslüman ülkelerinde sempati ve güven uyandıracağını, Sovyet rejiminin yıkılmasını kolaylaştıracağını anlatmaya çalıştılar.

Bütün bu dileklerini 27 sayfalık bir muhtırada topladılar ve son başvurma yeri olan Hitler'e büyükelçi Von Shulenburg ile yolladılar. Hitler, bütün bu gibi meselelerin "büyük zafer"den sonra düşünülüp halledileceği cevabını vererek ilgi göstermedi.

M.Edige Kırmal ve Müstecip Ülküsal'dan oluşan heyet 9 ay süren bu çalışmalardan başarı elde edemeyince M. Ülküsal İstanbul'a döndü. Edige hanımı ile Berlin'de kaldı. Daha sonra Berlin'e gelen Halim Baliç ile Dr. Abdullah Z. Soysal Edige bey ile aynı yolda çalışmalarına devam ettiler.

1942 yılının Kasım ayında M. Edige Kırmal ile Halim Baliç Kırım'a bir ay kalmak izni ile gittiler.

Akmescit'te kurulmuş olan Müslüman Komitesinin üyeleri ile görüşüp döndüler. Bir müddet sonra Halim Baliç de İstanbul'a dönünce Dr. Abdullah Z. Soysal M. Edige Kırmal ile Almanya'da kaldı.

Almanya, savaşı kaybederek Rusya'dan çekilirken binlerce Kırmımlı yurdunu terk ederek Batı'ya sığınmak

zorunda kaldı. Bu esnada çok kayıplar verildi. Bir kısmı Batı Almanya'ya, Fransa, İtalya ve Amerika'ya, Mısır ve Ürdün'e gitti. Romanya'da kalanlar oldu.

Bunların Kırım'dan taşınmaları, Avrupa'da kamp-lara yerleştirilmeleri hususunda M.Edige Kırmal'ın çok büyük çalışmaları oldu. Hitler, "son zafer"den sonra değil, son yenilgi arefesinde, 1944'de Edige'nin başkanlığı altında Berlin'de "Kırım Tatar Merkez Komitesi" kurulmasına ve buna "Geçici Kırım Hükümeti" adı verilmesini kabul etti; Türkçe bir gazete yayınlanmasına izin verdi. Artık elbette bunun bir önemi ve anlamı kalmamıştı.

Savaş tamamıyla sona erdikten sonra M. Edige Kırmal, Almanya'nın Münster şehrinde üniversiteye devam etti ve felsefe doktorası yaparak diploma aldı. Doktora tezi olarak 1952 yılında Der Nationale Kampf der Kırımtürken (Kırım Türklerinin Millî Mücadelesi) kitabını yayınladı.

ABD tarafından 1954 yılında Münih'te kurulan (Sovyetler Birliği'ni Araştırma ve Öğrenme Enstitüsü) ve (Paris Bloku)nda Kırım Millî Merkezi temsilcisi sıfatıyla Kırım Türk - Tatarlarını ve dâvalarını müdafaa ve temsil eden Dr. Edige M. Kırmal, Enstitü tarafından yayınlanan Türkçe "DERGİ" mecmuasının kapanıncaya kadar sorumlu müdürlüğünü yaptı. 1972 yılında Enstitü kapanınca emekli oldu. Hastalanıncaya kadar Paris Bloku'nda Kırım Millî Merkezi temsilciliği görevine devam etti. Son olarak 1975'te Türkiye'de yaz tatilini geçiren Edige bey 10 Aralık 1975 Münih'e döndü.

Bu gezi, onun Türkiye'ye son gezisi ve çok sevdiği

İstanbul'a vedâsı oldu.1977 yılında hastalanan Dr. Edige M. Kırmal mide kanseri teşhisi ile ameliyat edilerek midesinin % 80'i alındı. Daha sonra karyolasından düşmesi sonucu dikişlerinin sökülmesi üzerine tekrar ameliyat edildi.

Sonunda Kırım Türk - Tatarları için çetin bir mücadele ile başarılı çalışmalar yürüten bu büyük idealist ve tatbikatçı gözlerini, yerine getirdiği büyük hizmetlerin huzuru ve gururu içinde 22 Nisan 1980 günü 69 yaşında sessizce kapayarak, çok sevdiği Kırım Türk -Tatar milletine veda etti.

Arslan adında bir tek kardeşi ve mirasçısı kaldı. Mustafa Edige Kırmal, bütün hayatı boyunca Kırım'ın istiklâli ve bütün esir Türklerin kurtuluşu mücadelesinde üzerine düşen vazifeyi hakkıyla yapan bir kahramandı. Milletini tarih boyunca yok etmeye çalışan düşmana karşı daima en iyi şekilde hazırlıklı olmanın, dostunu ve hasmını iyi tanımanın, idealinin her yerde müdafaasını en iyi şekilde yapabilmek için bilgi ve ilimle teçhiz edilmenin şart olduğunu çok iyi bilirdi. Bu sahada kendi kendini yetiştirmişti.

O, bir sosyoloji doktoruydu. Rusça, Almanca ve Lehçe'yi ana dili gibi bilmekte ve bu dillerde idealini savunabilme yeteneğine de sahip bulunmaktaydı. Rus ve Çin esiri Türk ülkeleriyle birlikte "Kırım Türk - Tatarlarının esaretten kurtuluş ve öz devlet yönetimine kavuşabilme millî davası" uğrunda ölünceye kadar çalışmış, irade ve azim kuvvetini bu yolda geliştirmiş, çalışma kabiliyetini bu ideal uğrunda pekleştirmiş, davasını bir ömür boyu ciddi ve başarılı olarak savunmuştur."

ŞİFA BAHARAT

YÜKSELİŞ PAZARLAMA

M. & A. Yüksel
Steinstr. 16
47137 Duisburg
Tel.: 0203 - 447061
Fax: 0203 - 7312996
Mobil: 0178 - 2189769
Mobil: 0172 - 6828179
e-mail: all.yueksel@gmx.de

Doğal ve taze baharat çeşitlerimiz. Toptan ve perakende satışlarımızla bütün Market ve Restaurantların hizmetindeyiz.
Mit unserem großen Sortiment an natürlichen und frischen Gewürzen, stehen wir im Dienste für den Groß- und Einzelhandel.

Doğadan gelen deva...

ESARETTEKİ TÜRK - İSLAM ÜLKESİ DOĞU TÜRKİSTAN'A YARDIM KAMPANYASI

Kan Ağlayan Türk - İslam Ülkesi Doğu Türkistan Yardım Bekliyor

Hz. Muhammed <s.a. v. > “ Yarım hurmada olsa sadaka vererek cehennem ateşinden korunun” buyurmaktadır.

Mübarek Ramazan ayın'da Doğu Türkistanlı mağdur kardeşlerimiz Fitre, Zekat ve bağışlarınızı beklemektedir.

Ramazan bayramından sonra gelen Kurban Bayramında vekalet ile kurban kesmekteyiz, Doğu Türkistan'da kurban kesme imkanı olmayan kardeşlerimiz de bize başvurabilir.

Kurban bedelleri :

Doğu Türkistan : 500 Yuan

Diğer Ülkeler : 60 Euro

**Müracaat: Doğu Türkistan Enformasyon Merkezi
ETIC Goethe-Str. 3 /V, 80336 München**

Tel: 0179 966 21 45

E-Mail: etic@uygur.org

Internet: <http://www.uygur.org>

İsim: ABUDUJILILI / ETIC

Bank: Postbank Nürnberg

Konto: 501 99 88 58 BLZ: 760 100 85

Üstün kalite ve leziz ürünlerimizi Avrupa'daki Türk marketlerinden temin edebilirsiniz.

Itikat Helal GmbH
In den Weiden 32
D-73776 Altbach
Tel.: 0049-7153-9299-0
Fax: 0049-7153-9299-29
Internet: www.itikat.de
E-Mail: info@itikat.de

Ürünlerimiz %100 helal kesim olup, tamamen Türk gelenek ve göreneklerine göre hijyenik ortamlarda ve uzman kadro gözetiminde el değmeden üretilmiştir.